Ἔτος Δ'. Ἐν Ἀθήναις τῇ 6 Δεκεμβρίου Παρασκευῇ 1902 Ἀριθ. 194

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ (ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ)

Ἐν Ἑλλάδι . . . . . *Δραχ.* **10**
Ἀλλοδαπῇ . . . . . *Δρ. χρ* **10**

Ἀρχεται ἀπὸ τῆς πρώτης ἑκάστου μηνός.

ΑΓΩΝ

ΕΚΙΔΕΤΑΔΙ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ

Πᾶσα αἴτησις ἀφορῶσα εἰς τὸ φύλλον ἀπευθύνεται
Πρὸς τὸν κ. Ι. Λαμπρίδην, δικηγόρον
Ὁδὸς Ἱπποκράτους 5.

Τὰ χειρόγραφα δὲν ἀποδίδονται

ΟΡΓΑΝΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ ΤΩΝ ΗΘΙΚΩΝ ΚΑΙ ΥΛΙΚΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΘΝΟΥΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ τῇ 5 Δεκεμβρίου 1902.

Ἡ πρωτοβουλία τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἑλλάδος, ὅπως ἐπέλθῃ ἐπίκουρος εἰς τὰς οἰκονομικὰς ἀνάγκας τοῦ Ἱεροῦ Κοινοῦ τοῦ Παναγίου Τάφου εἶναι ἀξία τῆς ὁμοθύμου ὑποστηρίξεως τοῦ Ἔθνους. Δόξα τῷ Θεῷ, ὅτι γῆν ἀρχίζομεν νὰ βλέπωμεν. Τὸ εὐσεβὲς ἔργον τῆς εὐθύμου τῶν Ἀθηνῶν νεότητος τοῦ νὰ μεταβῇ εἰς Ἱεροσόλυμα κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ὡς προσκυνήτρια ἀνάθημά τι προσκομίζουσα δίκην συμβόλου τῆς ἀφυπνίσεως τοῦ Πανελληνίου ἐνδιαφέροντος ὑπὲρ τῶν Ἁγίων Τόπων, τὸ ἔργον, ὅπερ τοσοῦτον δεξιῶς ἔφερεν εἰς πέρας καὶ ὅπερ μετέδωκεν ἀπὸ τῶν προσκυνητῶν εἰς πάσας τὰς τάξεις τῆς Ἑλληνικῆς κοινωνίας ἀλησμονήτους συγκινήσεις, τοῦτο τὸ ἔργον ἐκαλλιέργησε τὴν ἄρουραν τῆς Ἑλληνικῆς ψυχῆς, ὥστε βάσιμοι νὰ γεννῶνται ἐλπίδες, ὅτι τὸ νέον τὸ ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ριπτόμενον σπέρμα ἀγλαοὺς θὰ ἀποφέρῃ τοὺς καρπούς του.

Οὐδ' ἀπαιτεῖται μαντικὴ δύναμις, ὅπως προεικάσῃ τις τὸ ρῖγος τῆς ὑπερτάτης συγκινήσεως, ἣν θὰ αἰσθανθῶσιν ἡ δρὰξ ἐκείνη τῶν ῥασοφόρων ἡρώων μανθάνοντες, ὅτι οἱ ἀγῶνες αὐτῶν οἱ ἀληθῶς ὑπεράνθρωποι πρὸς ὑπεράσπισιν τῆς ὑψίστης ἀκροπόλεως τοῦ Γένους τοῦ Ἑλληνικοῦ καὶ τῆς Ἑλληνικῆς Ὀρθοδοξίας, ἡ ἀνένδοτος ἀμυντικὴ πάλη ὑπὲρ διασώσεως τοῦ Μεγάλου Βωμοῦ, ἐφ' οὗ ἐτελέσθη τὸ τελικὸν μυστήριον τῆς ἐσχάτης ἀποστολῆς τῆς ἀνθρωπότητος, παρ' ᾧ πρῶτοι μυσταγωγοὶ καὶ πρῶτοι φύλακες καὶ πρῶτοι πρόμαχοι οἱ Ἕλληνες ὑπῆρξαν, ὅτι ἡ πάλη αὐτῶν αὕτη ἀναγνωρίζεται τελευταῖον μετὰ τοσαύτην λησμοσύνην καὶ τοσαύτην ἐγκατάλειψιν ὡς ὑψίστη ἐθνικὴ ὑπηρεσία καὶ ὅτι εἰς τοὺς τοιούτους ἀθλητὰς παραστάτης τάσσεται σήμερον ὁλόκληρον τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος.

Καὶ ἦτο πλέον καιρός. Τὸν κίνδυνον συνησθάνθη πρώτη ἡ κορυφὴ τῆς Ἑλληνικῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης Ἰωακεὶμ Γ' καὶ ἡ περὶ αὐτὸν Σύνοδος, τὸν μέγιστον τῶν μέχρι τοῦδε ἀπειλησάντων τὴν Σιωνίτιδα ἐκκλησίαν κινδύνων, ἅτε φεῦ! προερχόμενον οὐχὶ ἐξ ἀλλοπίστων, ἀλλ' ἐκ τοῦ θρέμματος τῆς ἑλληνικῆς ἐκκλησίας καὶ τοῦ τροφίμου τοῦ Ἑλληνικοῦ τοῦ Βυζαντίου πολιτισμοῦ, χαλάρωσις δὲ τῶν δεσμῶν τῆς ἑνότητος τῆς πίστεως καὶ τοῦ Γένους θὰ ἐνεδεικνύετο, ἐὰν ἡ ἀγαστὴ καὶ ἐπικαιροτάτη πρωτοβουλία τοῦ μεγαλοπράγμονος Ἰωακεὶμ τοῦ Γ' εὕρισκεν ἀναίσθητον τὴν Ἐκκλησίαν τῆς ἐλευθέρας Ἑλλάδος καὶ τὸν λαὸν αὐτῆς.

Ἡ ἀδελφικὴ εἰς τὴν πρωτοβουλίαν ταύτην ἀπάντησις τοῦ Θεοκλήτου ἀποτελεῖ χαρμόσυνον ἐγκαινίασιν τοῦ ἔργου τοῦ νέου Μητροπολίτου Ἀθηνῶν καὶ παρέχει δυσπαρερμήνευτον κύρωσιν τῶν ἐπαγγελιῶν, ἃς ἀναβαίνων τὸν θρόνον τὸν μητροπολιτικὸν ἐξήνεγκεν ὁ νέος τοῦ ἐλευθέρου Βασιλείου ποιμενάρχης.

Ἄρα γε θὰ εὐτυχήσῃ τὸ Ἑλληνικὸν νὰ ἴδῃ μιμούμενας τὸ παράδειγμα τῶν Ἐκκλησιῶν Κωνσταντινουπόλεως καὶ Ἀθηνῶν καὶ τὰς δύο ἄλλας αὐτοκεφάλους Ἑλληνικὰς Ἐκκλησίας, τὴν τῆς Ἀλεξανδρείας καὶ τὴν ὀλεθρίως ἀλληλλοσπάρακτον τῆς Κύπρου; Οὐδεὶς λόγος ὑπάρχει νὰ μὴ γίνῃ τοῦτο, διότι περὶ κοινῶν ἱερῶν καὶ ὁσίων πρόκειται, ὧν ἡ ἀπειλουμένη ἀπώλεια κοινὴν θὰ προξενήσῃ τὴν βλάβην καὶ ἀνεπανόρθωτον.

Ἐν πάσῃ περιπτώσει τὸ πρῶτον σωτήριον βῆμα ἐγένετο, τῆς ἀρχῆς δὲ δοθείσης εἶνε ἀπαραίτητον νὰ πρυτανεύσῃ ἡ σύνεσις καὶ ἡ περίσκεψις, ὅπως μὴ κατατριβῇ ἐν τῇ συνειδήσει τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ δι' ἀνωφελοῦς καὶ ἐπιπολαίου θορύβου ὑπερτάτη ὑπόθεσις, ἥτις, ὅπως ἀσφαλῶς καὶ ἀκινδυνεύτως εἰς τὸ μέλλον κερδηθῇ, ἀπαιτεῖ καὶ εὐστάθειαν ἐν τῇ βουλήσει καὶ ἐπιμονὴν εἰς τὴν ἐνέργειαν.

Διότι δὲν πρόκειται περὶ θεραπείας στιγμιαίων ἀναγκῶν. Ἡ Ἁγιοταφικὴ Ἀδελφότης δὲν εἶναι μεμονωμένον σωματεῖον περιωρισμένας ἔχον τὰς ἀνάγκας, ἀλλ' ἀποτελεῖ τὸν θεματοφύλακα ὅλων τῶν ἐξαρτημάτων τοῦ Παναγίου Τάφου, ἐκκλησιαστικῶν καὶ ἐκπαιδευτικῶν, ἐν ἁπάσῃ τῇ Παλαιστίνῃ, τοιαύτην δὲ ἔχουσα ἀποστολὴν δὲν σώζεται ἀπὸ τῶν ἀσυστόλων καὶ ἐπονειδίστων ἐκβιάσεων, αἵτινες κατ' αὐτῆς ἀσκοῦνται διὰ τῆς μεθόδου τοῦ «Δός μοι, ἵνα σοι δώσω!», διὰ τῆς περιφορᾶς δίσκων καὶ κιβωτίων, ἀλλὰ δι' ὀργανώσεως εἰδικοῦ ταμείου ὑπὸ τὸν ἔλεγχον κάὶ τὴν διοίκησιν τοῦ Μητροπολίτου Ἀθηνῶν καὶ τῆς ἱερᾶς Συνόδου διατελοῦντος καὶ διακλαδουμένου δι' ἐπισκοπικῶν ἐπιτροπῶν ἀνὰ πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα.

Οὕτω καὶ μόνον θὰ κατορθωθῇ ἡ ἀπαλλαγὴ τοῦ Κοινοῦ τοῦ Παναγίου Τάφου ἀπὸ τῶν ἀφορήτων πιέσεων καὶ ἐκβιασμῶν, οὕτω καὶ μόνον θὰ ἐπιτευχθῇ ἡ ἀναπλήρωσις τῶν διὰ τῶν αὐθαιρέτων καὶ ἀντιχριστιανικωτάτων δημεύσεων ἀπολεσθέντων καὶ οὕτω καὶ μόνον θὰ ἐξασφαλισθῇ ὁ τῆς ἑλληνικῆς παιδείας πνευματικὸς ἄρτος μυριάδων τέκνων ὀρθοδόξων τῆς Παλαιστίνης, ἅτινα σήμερον ἀποξενοῦνται τοῦ Ἑλληνισμοῦ συλλαμβανόμενα εἰς τῆς Παλαιστινείου καὶ τῆς Ἀγαθοεργοῦ ἑταιρείας τῶν Πανσλαβιστῶν τὰς παγίδας, αἵτινες κατ' εὐφημισμὸν καλοῦνται Σχολεῖα.

Τοιαύτην ὀργάνωσιν καὶ τοιαύτην ἐμπέδωσιν ἀπαιτεῖ τὸ ἐπ' αἰσίοις ἀρξάμενον ἔργον.

Ο "ΑΓΩΝ,, ΕΝ ΤΗ, ΑΛΥΤΡΩΤΩ,

Ὁ ἐπίλογος τοῦ Σκοπιακοῦ ζητήματος.—Ἡ πατριαρχικὴ αὐτόθι ἀποστολή.—Τὰ ἐξασφαλισθέντα δικαιώματα τῆς Ἑλληνικῆς Κοινότητος.—Ὁ διορισμὸς τοῦ καταλλήλου ἱερατικοῦ προϊσταμένου.—Αἱ μεταρρυθμίσεις καὶ ἡ δι' αὐτῶν φενάκη τοῦ δημοσίου.—Τὸ προσεχὲς μέλλον.—Ἡ συμφωνία τῶν Εὐρωπαϊκῶν Δυνάμεων καὶ ἡ πρωτοστασία τῆς Ρωσίας.—Ἡ μοίρα τοῦ πεπρωμένου.

Ἐν Κων)πόλει τῇ 2 Δεκεμβρίου 1902.

Τὸ Σκοπιακὸν ζήτημα, τὸ ὁποῖον διὰ τοῦ διορισμοῦ τοῦ Φιρμιλιανοῦ πρὸ τετραετίας, προὐκάλεσε τόσας ἀνωμαλίας καὶ πολλαπλὰς ἔσχε τὰς φάσεις, δύναταί τις νὰ εἴπῃ ὅτι εἰσῆλθεν εἰς ὡρισμένην τινὰ τοιαύτην διὰ τῆς τελευταίας Πατριαρχικῆς ἀποστολῆς. Μετὰ τὴν χειροτονίαν καὶ τὴν ἀνάρρησιν τοῦ Φιρμιλιανοῦ εἰς τὸν μητροπολιτικὸν θρόνον Σκοπίων ἡ ἑλληνικὴ αὐτόθι Κοινότης διὰ παντὸς τρόπου ἐπεδίωξε νὰ περισώσῃ τὰ ἀναφαίρετα αὐτῆς δικαιώματα· λησμονοῦσα δὲ καὶ ἔριδας καὶ προσωπικὰς διαμάχας ἀντετάχθη γενναίως ἀληθῶς ἵνα μὴ καταπνιγῇ ἐν τῇ σερβικῇ πλημμύρᾳ, ἥτις ἐπήρχετο διὰ τῆς ἐγκαταστάσεως Σέρβου μητροπολίτου. Τὰ σκοπίμως λεγόμενα καὶ διαδιδόμενα ὅτι δὲν ὑπῆρχεν αὐτόθι Ἑλληνικὸς πληθυσμὸς ἀπεδείχθησαν ψευδέστατα, διότι ὑπὲρ τὰς διακοσίας οἰκογενείας καυχῶνται ὅτι εἶναι ἑλληνικαί. Εἰς ἐπίμετρον ἡ ἀκμάζουσα ἄλλοτε αὐτόθι κοινότης πλούσια κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον διέθεσεν ὑπὲρ τῶν σχολῶν αὐτῆς κληροδοτήματα, οὕτως ὥστε ἀσφαλὴς νὰ ᾖ ἡ κανονικὴ αὐτῶν λειτουργία. Τοιοῦτον προηγούμενον βεβαίως θὰ ἦτο λυπηρὸν νὰ κατακερματισθῇ, ἀκριβῶς δὲ διὰ τὸν λόγον αὐτὸν οἱ ὑπάρχοντες ἐκεῖ ὁμογενεῖς ἐπεζήτησαν νὰ ἐξασφαλίσωσι τὴν θέσιν των. Ὑπείκουσα εἰς τὴν πατριωτικὴν ταύτην εὐχὴν ἡ ἱερὰ Σύνοδος ἀπέστειλε πρὸ ἑνὸς καὶ ἡμίσεως περίπου μηνὸς εἰς Σκόπια τὸν ἱερολογιώτατον κ. Ἀνθουλίδην μετὰ τῆς ἐντολῆς, ὅπως μελετῶν καλῶς τὴν κρατοῦσαν κατάστασιν καὶ τὰς συνθήκας ὑποβάλῃ σχέδιον κανονίζον τὴν ἀπρόσκοπον λειτουργίαν τοῦ ὁμογενοῦς κέντρου, καὶ ἐξασφαλίζον τὰ πολύτιμα αὐτοῦ δικαιώματα. Ἡ ἀποστολὴ αὕτη ἔσχε κατ' ἐξοχὴν εὐάρεστα ἀποτελέσματα, καθόσον ὄχι μόνον διὰ τοῦ συνταχθέντος κανονισμοῦ καὶ ἐν ἐνεργείᾳ μέλλοντος λίαν προσεχῶς νὰ τεθῇ περισώζονται τὰ ἐθνικὰ αὐτόθι συμφέροντα, ἀλλὰ καὶ πᾶσα ἐπιβολὴ ἐκ μέρους τοῦ Σέρβου προλαμβάνεται. Διὰ τῶν ὑπαρχόντων πόρων πρόκειται νὰ ἀνεγερθῇ καθαρὸς ἑλληνικὸς ναός, τῶν ἑλληνικῶν σχολῶν ἡ λειτουργία κανονίζεται ἀποτελεσματικῶς, ἡ δημογεροντία ἐνισχύεται παρὰ ταῖς ἐγχωρίκις ἀρχαῖς, ὁ ἱερατικῶς προϊστάμενος τῆς κοινότητος παρακάθεται εἰς τὰ συμβούλια καὶ διορίζεται ἢ παύεται μόνον παρὰ τοῦ Πατριάρχου καὶ τῆς Συνόδου, οὐχὶ δὲ καὶ τοῦ μητροπολίτου Σκοπίων. Αἱ δοθεῖσαι βάσεις ἄρα εἶναι ἰσχυραὶ καὶ ὑπόσχονται καλὰ ἀποτελέσματα· ἐκεῖνο ὅμως ὅπερ καθιστᾷ προβληματικὴν ἐν τῷ μέλλοντι τὴν λυσιτελῆ καὶ ἀκριβῆ ἐφαρμογὴν τοῦ νέου κανονισμοῦ εἶναι ἡ ἀπορία περὶ τῶν ἐξεύρεσιν τοῦ καταλλήλου ἱερατικοῦ προϊσταμένου. Μετὰ τὸ δημιουργηθὲν καθεστὼς ὁ τοιοῦτος δὲν πρέπει βεβαίως νὰ ᾖ ἁπλοῦς τις ἱερεύς, ἀλλὰ κληρικὸς καλὰ μεμορφωμένος μὲ πολλὰς ἀρετὰς καὶ μὲ πολλὴν ἱκανότητα. Δυστυχῶς αἱ γενόμεναι ἀπόπειραι ὅπως καταπεισθῇ οὗτος ἢ ἐκεῖνος ὁ ἁρμόδιος ὁπωσδήποτε κληρικὸς ἐναυάγησαν· ἕκαστος ἐκ τῶν νεωτέρων λογίων καὶ ἀποφοίτων τῆς θεολογικῆς σχολῆς κληρικῶν ἐννοεῖ ἀντὶ πάσης θυσίας νὰ ἐπιδιώξῃ μητρόπολιν ἢ ἐπισκοπήν, δὲν εὑρέθη δὲ τὸ γε νῦν οὐδεὶς μεταξὺ αὐτῶν ἔχων τόσον πατριωτισμὸν καὶ τόσην ὑπερθυσίαν ὥστε νὰ σπεύσῃ εἰς τὸ προκινδυνεῦον τοῦτο μέρος, νὰ στηρίξῃ αὐτὸ καὶ διὰ τῆς τοιαύτης πολιτίμου ἐθνικῆς αὐτοῦ ὑπηρεσίας νὰ ἐπιδιώξῃ ἀργότερον τὴν δικαίαν καὶ ὀφειλομένην αὐτῷ προαγωγήν. Εἶναι καὶ τοῦτο σημεῖον τῶν καιρῶν ἀρκετὰ ἐνδεικτικὸν διὰ νὰ ἀποδείξῃ πῶς ἀντιλαμβάνονται τὸ καθῆκον αὐτῶν οἱ νεώτεροι λευῖται. Φρονοῦμεν ἐν τούτοις ὅτι εἰς τὴν περίστασιν ταύτην πρέπει νὰ ἐπέμβῃ αὐτὸς οὗτος ὁ Πατριάρχης καὶ ἡ Σύνοδος· καθὼς δὲ διὰ τῆς περιεσκεμμένης αὐτῶν πολιτείας ἐπέτυχον νὰ κολάσωσι τὴν σημασίαν τῆς ἐκλογῆς τοῦ Φιρμιλιανοῦ, τοιουτοτρόπως καθῆκον ἔχουσι νὰ ἐπιβληθῶσιν ἐπὶ τοῦ ἁρμοδιωτέρου προσώπου καὶ νὰ ἀποστείλωσιν αὐτὸ εἰς τὴν τιμητικὴν ταύτην θέσιν. Ἡ αὐταπαρνησία πολλοὺς ἔχει νὰ ἐπιδείξῃ λάτρεις αὐτῆς ἐν τῷ ὁμογενεῖ κλήρῳ εἰς προγενεστέραν ἐποχήν, οὐδεὶς δὲ λόγος ὑφίσταται νὰ θεωρῇ τις αὐτὴν ἐκλείψασαν διὰ παντὸς ἐπὶ τῶν ἡμερῶν ἡμῶν.

Ὁ θόρυβος τῶν μεταρρυθμίσεων ἐξακολουθεῖ εἰς τὰ ἐπιχώρια φύλλα ὑπὸ μορφὴν πομπώδη καὶ πλέον ἢ θεατρικήν. Ἂν πιστεύσῃ τις τὰ γραφόμενα φαίνεται ὅτι κυριολεκτικῶς ἀνέτειλεν ὁ χρυσοῦς αἰὼν πάσης εὐτυχίας καὶ εὐδαιμονίας ἐν Τουρκίᾳ. Τὸ βέβαιον εἶναι ὅτι διὰ τοῦ σχηματισμοῦ μιᾶς ἐπιτροπῆς καὶ ἑνὸς γραφείου, ὅπου ἐτοποθετήθησαν μεγαλόσχημοι ἀργόμισθοι οὐδὲν ἀπολύτως δύναταί τις νὰ ἐλπίζῃ. Μεταρρυθμίσεις γενναῖαι καὶ μὲ πραγματικὰ ἀποτελέσματα ἀπαιτοῦσιν ἐνταῦθα ἀνατροπὴν πλείστων ὅσων συνθηκῶν εἰ μὴ αὐτῆς τῆς ὑποστάσεως τοῦ Κράτους, ἑνόσῳ δὲ πρώτιστα καὶ ὑπὲρ ἄλλο τὸ ἱερονομικὸν δίκαιον τῶν Ὀθωμανῶν διέπει τὴν δικαιοσύνην τοῦ τόπου, καὶ ἑνόσῳ ἡ καταστρατήγησις ὁ νοσφισμὸς τοῦ δημοσίου καὶ ἰδιωτικοῦ χρήματος καὶ ἡ βία ἀποτελοῦσι τὰς ἀρχὰς τοῦ διοικητικοῦ καὶ κοινωνικοῦ συστήματος, οὔτε ἡ Μακεδονία οὔτε τὸ ἐπίλοιπον κράτος θὰ ἀναπνεύσωσι. Πρὸς τὸ παρὸν ὑφίσταται καὶ ἐπικρατεῖ αὐτόθι ἡσυχία τις, τὸ μὲν ἕνεκα τοῦ δριμυτάτου χειμῶνος, τὸ δὲ καὶ ἐκ τῆς ἀναστολῆς τοῦ ἀγῶνος ὑπὸ τοῦ διασπαρέντος ἐπαναστατικοῦ Βουλγαρικοῦ στρατοῦ. Ἀλλὰ τὸ μέλλον ἐγκυμονεῖ πολλά, περισσότερα ὅσων φαντάζονται οἱ μακρόθεν βλέποντες καὶ κρίνοντες τὰ πράγματα, τοῦτο δὲ καὶ μόνον θὰ ἀναστείλῃ τὰς διαθρυλληθείσας μεταρρυθμίσεις καὶ θὰ ἐγκαταστήσῃ τὸ καθεστώς, τὸ ὁποῖον τὰ συμφέροντα τῶν Εὐρωπαϊκῶν Δυνάμεων θὰ διαπλάσωσιν εἰς βάρος μὲν τῆς Τουρκίας, εἰς λογαριασμὸν δὲ τοῖς μετρητοῖς τῶν Ἑλλήνων. Ἡ ὑπολειπομένη ἐλπὶς ὑποφώσκει ἀμυδρῶς πως ἐκ τῆς Ἀγγλίας. ἥτις, καθὰ ἀσφαλῶς βεβαιοῦται, δὲν θὰ μείνῃ ἀμέτοχος τῆς μελετωμένης κινήσεως. Ἡ ἀγγλικὴ διπλωματία ἤρχισε φαίνεται ἀθορύβως ἐργαζομένη διὰ τὴν καθ' ἡμᾶς Ἀνατολὴν καιροφυλακτεῖ δὲ παντὸς τὴν στιγμήν, καθ' ἣν θὰ ἐπέμβῃ διὰ νὰ ἐξασφαλίσῃ καὶ τὰ ἴδια αὐτῆς συμφέροντα. Συμφωνία κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον φαίνεται ὅτι ὑφίσταται μεταξὺ Ρωσίας, Αὐστρίας, Γερμανίας καὶ Γαλλίας, ἡ Ἰταλία διαφωνεῖ ἐπὶ ἱκανῶν σημείων καὶ τελείως κατὰ τὸ φαινόμενον ἐννοεῖται, ἀδιάφορος παρίσταται ἡ Ἀγγλία. Ἐν εὐθέτῳ ὅμως καιρῷ εἶναι πιθανώτατον ὅτι αἱ δύο τελευταῖαι δυνάμεις θὰ συμφωνήσωσι καὶ τότε τὸ σχέδιον τῶν τεσσάρων ἄλλων βεβαίως δὲν θὰ τεθῇ εἰς ἐφαρμογὴν ἄνευ ἀνωμαλιῶν πολλὰ δυναμένων νὰ προκαλέσωσι. Ἡ κυριολεκτικῶς ἀνυπόμονος καὶ τεταραγμένη εἶναι ἡ Ρωσία, αὐτὴ δὲ πρωτοστατεῖ εἰς πᾶν παρὰ τῷ Σουλτάνῳ διάβημα ἴσως διὰ νὰ κατευνάσῃ τὰ ἐξηρεθισμένα ἐκ τῶν ἐν τῇ ἄπω Ἀνατολῇ ἀποτυχιῶν νεῦρά της. Αἱ συνεντεύξεις τοῦ Ζηνοβιὲφ γίνονται συχνότεραι, τὰ δὲ διαβήματα καὶ αἱ παραστάσεις αὐτοῦ μᾶλλον ἐπίμονοι καὶ βίαιαι· οὐδέποτε ἀφότου διωρίσθη πρεσβευτὴς ἐνταῦθα ἐφάνη τοσοῦτον δριμὺς ὅσον ἀπὸ τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν ἐπέστρεψεν ἐκ τοῦ τελευταίου ἐκ Λειβαδίας ταξειδίου του. Οἱ Τοῦρκοι ἐν τούτοις, ὁλονὲν ἀναβάλλοντες τὴν ἐπίλυσιν τῶν αἰτημάτων, ἀποβλέπουσι ραθύμως εἰς τὴν ἡμέραν καθ' ἣν ἡ βία θὰ καθορίσῃ τὴν ἐκκρεμότητα τῆς καταστάσεως· τὸ πεπρωμένον εἶναι ἡ καλλιτέρα εἰς τὴν περίστασιν ταύτην δικαιολογία, οὐδέποτε δ' ἴσως ἡ Τουρκικὴ κυβέρνησις θὰ εἶχε τὴν συνείδησιν ἡσυχωτέραν ἢ ἐν τῷ παρόντι, ὁπότε πράγματι ἡ εἱμαρμένη μέλλει νὰ ἐπιλύσῃ τὰ σκότια καὶ κοπιώδη πολιτικὰ προβλήματα τῆς ἐποχῆς.

ΜΙΚΡΑ ΑΣΙΑ

Μητρόπολις Ἰκονίου. Αἱ κατ' αὐτὴν ἑλληνικαὶ κοινότητες. — Ὁ πληθυσμὸς τῶν κατοίκων αὐτῶν. — Σχολεῖα, διδάσκαλοι καὶ Καθηγηταί. — Πόροι τῶν Σχολείων. — Γλῶσσα τῶν κατοίκων. — Πνευματική, ἠθικὴ καὶ ὑλικὴ κατάστασις αὐτῶν. — Πληθυσμὸς τοῦ ὅλου νομοῦ Ἰκονίου καὶ φυλετικὴ σύστασις αὐτοῦ.

Περὶ πολλῶν ἑλληνικῶν κοινοτήτων τῶν εἰς τὸν νομὸν Ἰκονίου περιλαμβανομένων ἱκανὰ ἐδημοσιεύσαμεν ἐν τῷ Α' τόμῳ τοῦ «Ἀγῶνος» (φύλλ. 23 καὶ ἑπομ.) ὑπὸ τὸν τίτλον «*Καππαδοκία*», ἀρυσθέντες αὐτὰ ἐκ τοῦ ἀξιολόγου ἔργου τοῦ κ. Ἀρχελάου, τῆς «Συνασοῦ». Ἐν τοῖς τότε δημοσιευθεῖσιν ἐξητάσθησαν κεφαλαιωδέστερον τὰ ἀφορῶντα εἰς τὰς ἑλληνικὰς κοινότητας τὰς ὑπαγομένας εἰς τὰς δύο ἐκκλησιαστικὰς περιφερείας, τὴν τῆς Μητροπόλεως Καισαρείας καὶ τὴν τῆς Μητροπόλεως Ἰκονίου καὶ Νίγδης χωρὶς νὰ ἐξαντληθῇ τὸ θέμα ἐν ταῖς λεπτομερείαις.

Ἤδη εὐτυχήσαντες νὰ λάβωμεν παρὰ φίλου τοῦ «Ἀγῶνος» πλήρη κατάλογον τῶν Ἑλλην. κοινοτήτων τῆς μητροπόλεως Ἰκονίου μετὰ τῶν πληθυσμῶν τῶν κατοίκων αὐτῶν, τῶν σχολείων, τῶν διδασκάλων καὶ μαθητῶν σπεύδομεν νὰ παράσχωμεν τοῖς ἀναγνώσταις ἡμῶν χρησίμους πληροφορίας, ὅπως μάθωσι τίνα τὰ ὑπολειφθέντα λείψανα τοῦ γένους ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ ἐκείνῃ τοῦ οἰκουμενικοῦ σήμερον Πατριαρχείου, ἥτις κατὰ τὸ κύριον αὐτῆς μέρος περιελαμβάνετο ἄλλοτε ἐν τοῖς δυσὶ κρατίστοις θέμασι τῆς ἑλληνικῆς αὐτοκρατορίας, τῷ τῶν Ἀνατολικῶν καὶ τῷ τῶν Κιβυρραιωτῶν.

Πρὸ τούτου σκόπιμον κρίνομεν νὰ ὑπομνήσωμεν πρὸς ἀποφυγὴν συγχύσεων, ὅτι δι' ἡμᾶς τοὺς Ἕλληνας δύο ὑπάρχουσι χωρογραφικαὶ διαιρέσεις ἐν Τουρκίᾳ, ἡ ἐπίσημος διοικητικὴ τῶν Τούρκων, ἡ τῶν νομῶν (ἢ *Βιλαετίων*) καὶ ἡ ἐκκλησιαστική, ἡ τῶν Μητροπόλεων καὶ ὅτι σχεδὸν οὐδέποτε συμπίπτουσιν ἀμφότεραι. Οὕτω συμβαίνει καὶ ἐν τῷ προκειμένῳ. Ὁ νομὸς Ἰκονίου περιλαμβάνει ἐπαρχίας, ὧν αἱ μὲν ὑπάγονται εἰς τὴν μητρόπολιν Καισαρείας, αἱ δὲ εἰς τὴν τοῦ Ἰκονίου καὶ Νίγδης, αἱ δέ, ἂν μὴ πλανώμεθα καὶ εἰς τὴν μητρόπολιν Ἀγκύρας, ἐν ᾧ ὡς γνωστὸν ἡ Ἄγκυρα εἶναι πρωτεύουσα ἄλλου νομοῦ καὶ ἄλλης μητροπόλεως.

Περὶ τελείας ἀκριβείας τῶν παρ' ἡμῶν παρεχομένων πληροφοριῶν δὲν δυνάμεθα, ὡς εἰκός, νὰ ἐγγυηθῶμεν. Ἡ ἔρευνα τῆς ἀληθείας καὶ ἡ ἐκδήλωσις αὐτῆς εἶναι πράγματα ἀπηγορευμένα ἐν Τουρκίᾳ. Δυνάμεθα ὅμως νὰ ἰσχυρισθῶμεν, ὅτι οἱ ἀριθμοί, οὓς παρέχομεν, κεῖνται ἐγγύτατα πάσης ἄλλης πληροφορίας πρὸς τὴν ἀλήθειαν, διότι ἐλήφθησαν ἐπιτοπίως καὶ δι' εὐσυνειδήτου μερίμνης ὑπὲρ τῆς ὡς οἷόν τε μείζονος ἀκριβείας.

Ἐν τούτοις δὲν πρέπει νὰ παρασιωπήσωμεν, ὅτι ὑπάρχουσι καὶ ἄλλαι στατιστικαί, ἐπίσημοι μάλιστα, περὶ τῶν μερῶν τούτων, ἐκτὸς τῶν παρεχομένων ἐν γεωγραφίαις, ἃς ξένοι συνέταξαν. Στατιστικὰς τοιαύτας δημοσιεύει καὶ ἡ τουρκικὴ κυβέρνησις καὶ τὰ ξένα δὲ προξενεῖα συλλέγουσι τοιαύτας, ὅπως φωτίζωσι τὰς οἰκείας κυβερνήσεις. Ἀλλ' ἀμφότεραι ἐν πολλοῖς εἶναι ἀνακριβεῖς εἴτε ἐκ πολιτικῶν συμφερόντων, εἴτε ἐκ φυγοπονίας.

Οὕτω κατὰ τὰς πληροφορίας τοῦ πολιτικοῦ τμήματος τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐξωτερικῶν τῆς Γαλλίας αἱ δημοσιευθείσας ἐν τοῖς «Documents diplomatiques — Affaires Arméniennes, Projets de reformes dans l'empire Ottoman 1893 - 1897» ὁ νομὸς Ἰκονίου σημειοῦται περιλαμβάνων ἐν ὅλῳ 1,088,000 κατοίκων μεριζομένων οὕτω:

Εἰς Ἀρμενίους	9,700.
Εἰς Τούρκους	989,200.
Εἰς Ἕλληνας	73,000.

κατὰ δὲ τὸ ὑπόλοιπον εἰς διαφόρους ἄλλας ἐθνικότητας.

Ἀλλὰ προφανὲς θὰ ἀποδειχθῇ, ὅτι αἱ πληροφορίαι αὗται δὲν ἀνταποκρίνονται πρὸς τὴν ἀλήθειαν καὶ ὅτι εἶναι σχεδὸν εἰπεῖν ἀντιγραφὴ τῶν ἐπισήμων πληροφοριῶν τῆς τουρκικῆς κυβερνήσεως ἥτις οὐδέποτε προέβη εἰς μεθοδικὴν ἀπογραφὴν τῶν ὑπηκόων αὐτῆς κατὰ τὰ γινόμενα ἐν τοῖς ἄλλοις κράτεσιν. Ἀπόδειξις τῶν ἀνακριβειῶν τούτων εἶναι ὁ νομὸς τοῦ Αἰγαίου πελάγους. Κατὰ τὰς ἀνωτέρω πληροφορίας τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐξωτερικῶν τῆς Γαλλίας ὁ νομὸς οὗτος ὅστις περιλαμβάνει ἁπάσας τὰς νήσους τοῦ ὑπὸ τὴν Τουρκίαν Αἰγαίου πελάγους, περιέχει κατοίκους 325,866, τούτων δ' Ἕλληνας 293, 787, ἐν ᾧ μόνον τῶν δύο νήσων Λέσβου καὶ Χίου οἰκουμένων κατὰ τὰ 9)10 ὑπὸ Ἑλλήνων ὁ πληθυσμὸς ἀνέρχεται εἰς 200 000 περίπου.

Ὁ πληθυσμὸς ἄρα τῶν ἐν τῷ νομῷ Ἰκονίου Ἑλλήνων δὲν εἶναι μόνον 73,000, ἀφ' οὗ ὡς ὃν ἀποδείξωμεν, μόνη ἡ περιφερεια τῆς Μητροπόλεως Ἰκονίου ἡ σεντόπερα οὖσα τοῦ ὁμωνύμου νομοῦ περιλαμβάνει πλείονας τῶν 100,000 ψυχῶν. Πυκτήκοντα καὶ τρεῖς εἶναι αἱ ὅλαι κοινότητες αἵτινες ἀπαρτίζουσι τὴν ἐκκλησιαστικὴν περιφέρειαν τῆς μητροπόλεως Ἰκονίου, αἱ ἑπόμεναι:

Ἰκόνιον. πρωτεύουσα τοῦ ὁμωνύμου νομοῦ καὶ τῆς ὁμωνύμου μητροπόλεως· οἱ κάτοικοι αὐτῆς ἀνέργονται σήμερον εἰς πεντήκοντα δύο χιλιάδας, ἐν ᾧ ἐπὶ τῶν Βυζαντινῶν αὐτοκρατόρων κατὰ τοὺς ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων χρονογράφων παρεγραμμένους ψυχῶν εἰκάζεται, ὅτι θὰ ὑπερέβαινον τὰς ἑκατὸν τοὐλάχιστον χιλιάδας. Διότι μεταξὺ τῶν πολυανθρωποτάτων πόλεων τάσσεται ἐν αὐτοῖς καὶ τῶν πλουσιωτάτων. Ἀλλ' ὁ χριστιανικὸς αὐτῆς πληθυσμὸς ἔνεκα τῶν ἐπανειλημμένων ἀλώσεων αὐτῆς ὑπὸ τῶν Τούρκων καὶ ἀνακτήσεων ὑπὸ τῶν Βυζαντινῶν, τῶν ἑκάστοτε ἀκολουθουσῶν λιμιλασιῶν καὶ σφαγῶν καὶ τῶν ἀθρόων ἐξισλαμισμῶν ἐξηλείφθη σχεδὸν τελείως, σήμερον δὲ ἡ πόλις εἶναι καθαρὰς τουρκική, διότι ἐκ τοῦ πληθυσμοῦ τούτου αἱ 46,200 εἶναι Ὀθωμανοί, 3000 περίπου Ἕλληνες ὀρθόδοξοι, 2500 Ἀρμένιοι καὶ οἱ λοιποὶ εἰς διάφορα ἔθνη καὶ θρησκεύματα ἀνήκοντες.

Ἐκ τῶν τρισχιλίων τούτων Ἑλλήνων 1750 εἶναι μονίμως ἐγκατεστημένοι ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, οἱ δὲ λοιποὶ παρεπιδημοῦσιν αὐτόθι ὡς ἐπαγγελματίαι φερέοικοι ἄνευ οἰκογενειῶν. Ἀπὸ τούτων παρεπιδημοῦν ἰσχυματιστῆν ὁ πρὴν οὗτος τῆς Ἑλληνικῆς κοινότητος καὶ ἀπ' αὐτῶν τρέφεται καὶ αὐξανεται.

Ἡ Ἑλληνικὴ κοινότης Ἰκονίου στιρουμένη πόρων καὶ ὀλιγανθρωπος οὖσα ὑπόκειται ἀξιομμίτνον παράδειγμα φιλομαθείας καὶ ὁρμῆς πρὸς τὴν προόδον. Διότι καὶ τοιαύτη οὖσα συντηρεῖ ἀστικὴν σχολὴν ἀρρένων, ἐν ᾗ διδασκουσιν ἐξ διδασκαλοι καὶ παρθεναγωγεῖον, ἐν ᾗ δυο διδασκαλισσαι παιδεύουσιν 160 μαθητρίας. Οἱ ἄρρενες μαθηταὶ ἀνέργονται εἰς 320 περίπου. Ἡ δαπάνη τῆς συντηρήσεως ἀμφοτέρων των σχολιῶν ἀνέργεται ἐτησίως εἰς 300 λίρας Τουρκίας ἢ 7000 περίπου χρυσᾶς δραχμὰς, ταύτην δὲ ἐκπορίζονται οἱ ἀγνοούμενοι ἐκεῖνοι Ἕλληνες διὰ τοῦ δίσκου τῆς Ἐκκλησίας!

Κυριαρχοῦσα γλῶσσα τῆς πόλεως εἶναι ἡ τουρκική, ἀλλὰ διὰ τῶν σχολείων ἤρχισε καὶ ἡ μητρική ἀπανακτᾶσθαι τὸ ἀπὸ πολλοῦ ἀπολεσθὲν ἔδαφος.

Ἐν τῷ προσεχεῖ θὰ συνεχίσωμεν τὸν λόγον περὶ τῶν λοιπῶν κοινοτήτων.

ΑΓΓΕΛΜΑΤΑ ΚΑΙ ΘΡΥΛΟΙ

Τηλεγραφοῦσιν ἐκ Βερολίνου εἰς τὸ Ἐθνικὸν πρακτορεῖον, ὅτι μετὰ μακρὰν καὶ θυελλώδη συνεδρίαν τὸ Γερμανικὸν Κοινοβούλιον ἐψήφισε δι' 184 ψήφων κατὰ 136 τὴν ἐν συνόλῳ παραδοχὴν τοῦ νέου τελωνιακοῦ δασμολογίου. Οἱ σοσιαλισταὶ ἐξηνέτλησαν ὅλα τὰ κοινοβουλευτικὰ μέσα. Αἱ ὁπουγκαὶ ἐφημερίδες ἐκφράζουσι τὴν χαρὰν των διὰ τὴν ψηφοφορίαν ταύτην.

* * *

— Ἀγγέλλεται ἐκ Λονδίνου, ὅτι ἄγνωστον ὑποκείμενον ἐπυροβόλησε κατὰ τοῦ κτιρίου τῆς ἑλληνικῆς Πρεσβείας διὰ πολυκρότου. Πολλαὶ ὑαλοι τῶν παραθύρων τῆς οἰκίας κατεσυντρίβησαν, ἀλλ' οὐδὲν ἕτερον κακὸν προὐξενήθη.

* * *

— Ἡ ἐπέτειος τῆς νίκης τῆς Πλεύνης ἐορτασθεῖσα ἐν Βουκουρεστίῳ ἐφέτος μετ' ἐκτάκτου λαμπρότητος καὶ ἐνθουσιασμοῦ, ἰδίως ὑπὸ τοῦ στρατοῦ.

* * *

— Φίλος ἔγκριτος τοῦ «Ἀγῶνος» ἐν Θεσσαλονίκῃ διατρίβων γράφει ἡμῖν ὅτι δι' ἐθνικῆς ἀμαξοστοιχίας ἀφίκετο αὐτόσε ἡ ὑπὸ τὸν Χιλμὶ πασσὰν ἐπιτροπὴ ἡ ἐντεταλμένη ἵνα ἐφαρμοσθῇ τὸν περὶ ἀλλήτων μεταρρυθμίσεων. «Δὲν γνώσκω» λέγει ὁ γράψας «ὅποίαν ἐντύπωσιν ἐμπιοιοῦσιν εἰς ἡμᾶς τοὺς ἐλευθέρους ἀδελφοὺς καὶ τοὺς Εὐρωπαίους διπλωμάτας τὰ τουρκικὰ ταῦτα τεγκάσματα, ἀλλ' ἡμᾶς ἐδῶ ἀφήνουσιν ὅλους ἀσυγκίνητους. Ὁ Τοῦρκος μόνον διὰ τῆς βίας εἶναι δυνατὸν νὰ διεχθῇ ἄνθρωπος πρὸς τοὺς Χριστιανούς, ἄνευ δὲ βιαίου καταναγκασμοῦ ἡ νέχη τῆς Μακεδονίας ὡς καὶ πάσης ἄλλης τουρκικῆς χώρας θὰ εἶναι ἀξιοθρήνητος».

* * *

— Ἐκ Βιέννης ἀγγέλλεται, ὅτι ἅπαντες οἱ οἰκοδομοι τῶν βιομηχάνων τῆς Κάτω Αὐστρίας κατήρτισαν ἐιδικὴν ἐπιτροπὴν πρὸς συμμετοχὴν εἰς τὴν ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς πρίγκηπίσσης Σοφίας ὀργανομένην Διεθνῆ Ἔκθεσιν Ἀθηνῶν.

Ἡ ἐπιτροπὴ αὕτη, τῆς ὁποίας τὰ μέλη εἶναι σπουδαῖοι παράγοντες τοῦ ἐξαγωγικοῦ ἐμπορίου τῆς Αὐστρίας, θὰ ἀποστείλῃ προσεχῶς προσκλήσεις εἰς τοὺς βιομηχάνους.

* * *

— Ὁ ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν κ. Σκουζὲς, ἐρωτηθεὶς περὶ τοῦ σημείου εἰς ὃ εὑρίσκονται αἱ διαπραγματεύσεις πρὸς συνομολόγησιν ἐμπορικῆς συμβάσεως μεταξὺ τῆς Τουρκίας, ἐδήλωσεν, ὅτι αὐταὶ εὑρίσκονται εἰς τὸ πέρας αὐτῶν σχεδόν, διότι τὸ ἐοχάτιον ἀναρυὲν ζήτημα τοῦ καθορισμοῦ τῆς διαρκείας αὐτῶν ἐπὶ ὡρισμένον χρονικὸν διάστημα εἶναι ἐντελῶς ἐπουσιῶδες ὡς καὶ ἄλλαι τινὲς διαφοραί, αἵτινες θὰ ἐξομαλυνθῶσι ταχέως. Ἐν γένει ὁ κ. Σκουζὲς ἐλπίζει ὅτι ἡ ἐπογραφὴ τῶν συμβάσεων θὰ γίνῃ ταχέως.

* * *

— Ἡ Πόλη ἐξέδωκε τὸ βεράτιον τῆς ἀναγορεύσεως τοῦ Σ. Γρηγορίου Ὀρολογᾶ ὡς μητροπολίτου Στρωμνίτσης. Παρὰ τοῦ νέου ἱεράρχου ἡ ἐκκλησία καὶ τὸ γένος πολλὰ ἀναμένουσιν ἐν τῇ σπουδαιοτάτῃ ἐκείνῃ ἐπαρχίᾳ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, βάσμοι δ' ὑπάρχουσιν ἐλπίδες, ὅτι δὲν θὰ διαψεύσῃ τὴν φήμην τῶν ἀρετῶν αὐτοῦ, τῶν ὁμολογημένων.

* * *

— Ἐξ ἐπιστολῆς σταλείσης χθές, γράφει τὸ «Ἀστυ» τῆς 29 τοῦ παρελ. μηνός, ἐκ Βιτσιῶν ἐπληροφορήθημεν, ὅτι τὴν παρελθοῦσαν ἑβδομάδα εἰς τὸ χωρίον Ρύσνα παρὰ τὰ Βιτσίλια, Βούλγαροι πράκτορες τοῦ Κομιτάτου παρασύραντες διὰ δόλου τὸν Ἕλληνα δημαρχακὸν ἰατρὸν Καράγιαν τὸ κατέφερον εἰς διάφορα μέρη τοῦ σώματός του πέντε τραύματα διὰ μαχαίρας, τραπέντες μετὰ τὴν πρᾶξίν ἐπὶ τὴν φυγήν.

Εἰς τὰς φωνὰς τοῦ ἰατροῦ ἐπεύσαντες πολῖται παρέλαβον αὐτὸν καὶ τὸν μετέφερον ἀναίσθητον εἰς τὸν οἶκόν του, ἀφοῦ προηγουμένως κατώρθωσε νὰ ἐπιδείξῃ τὰ ὀνόματα τῶν δολοφόνων, πρὸς καταδίωξιν τῶν ὁποίων ἀπεσταλὴν ἰσχυρὸν στρατιωτικὸν ἀπόσπασμα.

Ὁ βαρὺως τραυματισθεὶς ἰατρὸς ὑποτίθεται, ὅτι ἀπέθανεν ἤδη καθόσον ὁ γράψας τὴν ἐν λόγῳ ἐπιστολὴν, ἀναφέρει ἐν αὐτῇ, ὅτι τὸν ἀφῆκε πνέοντα τὰ λοίσθια.

* * *

*— Ὁ συγκεντρωθεὶς εἰς τὰ ὕδατα τῆς Βενεζουέλας ἀγγλογερμανικὸς στόλος συνέλαβε καὶ κατέσχε τοῦτο μὲν εἰς τὴν διαδοσιν τὴς ἰδέας ὅτι ἀπαλαιστὲκ ἡ μεταξὺ Ἀλβανῶν καὶ Ἑλλήνων σύμπραξις τοῦτο δὲ εἰς τὴν διακίνησιν τῶν ἀλβανικῶν ὁρέξεων μέχρι αὐτῆς τῆς Πρεβέζης, ὑποστηριζόμενος τὴν περὶ ἀλβανικότητος τῆς Ἠπείρου ἀνθήκου θεωρίας διὰ παντὸς σοφιστικοῦ μέσου Βεβαίον ἐν τουτοις καὶ ἀναμφισβήτητον τυγχανει ὅτι οἱ Ἀλβανοὶ ἤθελον σπεύσῃ νὰ συμπράξωσιν ἐνόπλως μετ' αὐτῆς τῆς Τουρκίας ἐν ᾗ περιπτώσει ὁ ποὺς Αὐστριακοῦ ἢ Ἰταλοῦ κατακτητοῦ ἤθελε πατήσει εἰς Ἀλβανίαν. Ἄπασα ἡ ἐπιτηδειότης τῆς ἰταλικῆς πολιτικῆς συνίσταται εἰς τὴν βεβαίαν τῆς πεποιθήσεως ὅτι ἡ Ἰταλία σμυρίζον ἔχει νὰ ἀποκαταστῇ εἰς αὐτονομίαν ἡ Ἀλβανία καὶ ὅτι οὐδεμίαν ἔχει ὡς ἡ Αὐστρία, κατακτητικὴν βλέψιν. Ἐπιπλέον ἤθελον εἰσθαι ὅπως περωτισμένος καὶ ἐπαρκῆ διαθέτων μέσα Ἕλλην ἐν Σκόδρᾳ γεν. πρόξενος συστηματικῶς ἐργαζεται ὅπως πείσῃ τοὺς Ἀλβανοὺς βέκθεις περὶ τῶν ἐκ τῆς συμπράξεως Ἑλλήνων καὶ Ἀλβανῶν ἀγῶνων καὶ τῶν ἐκ τῆς Ἰταλίας καὶ Αὐστρίας κιλιβίων. Δυστυχῶς ὅμως ἡμεῖς κατὰ πολὺ ὑστερούμεν ἐν παραπλησίοις ἐθνικαῖς ἐνεργείαις, τῆς ἐσωτερικῆς μικροπολιτικῆς ἀπορροφούσης πᾶσαν ἡμῶν ὀρεγτίδα.

Ἀγγέλεται ἐκ Κορίτσᾶς ὅτι ὁ ταγματάρχης Ρᾶβ βέκ ὁ ἐκ Μοναστηρίου ἀποσταλεὶς πρὸς κατοδιῶξιν τοῦ Μαλκὴ διετάχθη νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν ἱερὰμ ἐκείνη· πόλιν. Φήμη κυκλοφορεῖ ὅτι ἡ Πόλη κατανόησασα τὰς μεγάλας δυσχερείας τῆς συλλήψεως τοῦ Μαλκὴ σκέπτεται νὰ παράσχῃ αὐτῷ ἀμνηστίαν.

Στρατιωτικὸν ἀπόσπασμα ἀπεστάλη ἐκ Πρεβέζης εἰς Κλεισούραν ὅπως συλλάβῃ τοὺς ἐκ τῶν φυλακῶν Ἰωαννίνων δραπετεύσαντας Βελὴ βέϊν καὶ Μουχαμὲτ βέϊν, ἀλλ' οἱ κάτοικοι Κλεισούρας σύσσωμοι ἀντεστησαν κατὰ τῆς κατ' οἶκον ἐρεύνης. ὁ δὲ ἀποσπασματάρχης ἀναγκάσθη νὰ ἀναχωρήσῃ ἀφοῦ πρὶν συνέλαβε δύο ἐκ τῶν συγγενῶν τῶν ἀποδρασάντων οὓς ἀπέστειλεν εἰς Ἰωάννινα.

Ὁ πρὸ μηνὸς ἐν Κολωνίᾳ συλληφθεὶς ὑπὸ τοῦ Ρᾶβ βέϊ Ἰσοὺφ βέης (ἡ Τζουφὲ) διὰ σουλτανικοῦ ἰραδὲ ἀφέθη ἐλεύθερος.

Εἰς τὸν ἐξορισθέντα ἐξ Ἰωαννίνων εἰς Βιτσίλια, παρὰ τοῦ Ὀσμὰν πασσᾶ, Ἀχμὲτ Χολισσὲ ἐφεσδὲ ἐβλεθη ἀμνηστεία. Τὸ τοιοῦτον γεγονὸς συνετέλεσεν ὅπως καθησυχάσωσιν ἐν μέρει οἱ φανατικώτεροι τῶν ἐν Ἰωαννίοις Τούρκων, οἵτινες ὑπερασπίζοντες τὸν μισέλληνα Ἐσσὰδ, κατηγόρουν τὸν Ὀσμὰν ὡς προστατεύοντα μόνον τὸν χριστιανὸν τὰ δίκαια.

Ἀνεχώρησεν ἐξ Ἰωαννίνων εἰς Πρέβεζαν ὁ Ἰταλὸς βουλευτὴς Di San Giuliano.

Ἐν τῷ χωρίῳ Κούτσα (Αὐλώνος) κεραυνὸς πεσὼν ἐφόνευσε τὸν ποιμένα Ῥᾶπο Ντῆνον.

Πρᾷ τὸ χωρίον Πίτσαρη (Προγονατίου) εὑρέθη φονευμένος παρ' ἀγνώστων ὁ Ἀχμὲτ Σεδὴν.

ΚΑΘΗΚΟΝΤΩΝ ΑΝΤΙΛΗΨΙΣ

Ὑπὸ τὸν τίτλον τοῦτον τὸ ὄργανον τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριαρχείου «Ἐκκλησιαστικὴ Ἀλήθεια» ἔγραψεν ἄρθρον, ἐν ᾧ μετ' εὐστοχίας ἀπαντᾷ εἰς τὰ ρωσολογήματα περιοδικοῦ φέροντος τὸ ὄνομα «Καθολικὴ Ἐπιθεωρησις» καὶ τόπον μὲν ἐκδόσεως σημειοῦντος τὴν Σμύρνην, ἔδραν δὲ ἀληθοῦς ἔγοντος τῆς συντάξεως αὐτοῦ τὴν Κωνσταντινούπολιν. Τὸ περιοδικὸν τοῦτο ἠσθάνθη δξὺ τὸ τραῦμα ἐκ τῆς πατριαρχικῆς ἐκείνης ἐγκυκλίου, δι' ἧς προὐτρέποντο οἱ ὀρθόδοξοι γονεῖς νὰ μὴ ἀποστέλλωσι τὰ τέκνα αὐτῶν εἰς τὰ ξένα σχολεῖα διότι ἐν αὐτοῖς ἐπιδιώκεται ὁ προσηλυτισμὸς ἤ, ἀν μὴ τοῦτο, τοσοῦτον ὑγίσμος διδάσκονται ἡ πάτριος γλῶσσα, θρησκεία, ἱστορία καὶ γεωγραφία, ὥστε μὲ ἠλπιζομένην νὰ ἐξέρχωνται ἐξ αὐτῶν οἱ μαθηταὶ τὴν συνείδησιν τῆς ἐθνικότητος αὐτῶν. Εἰς τὰς μειρακιώδεις, ἀν μὴ τὶ ἄλλο, μομφὰς τοῦ περιοδικοῦ τούτου κατὰ τῆς πατριαρχικῆς ἐγκυκλίου, σθεναρῶς ἀντεπεξέρχεται ἡ «Ἐκκλησιαστικὴ Ἀλήθεια» γράφουσα:

«Ἡ ἀποδοκιμασία τῆς πατριαρχ. ἐγκυκλίου γίνεται διὰ δύο λόγους βεβαίους, οὐς οὐδαμῶς ἀποκρύπτουσιν οἱ γράφοντες· ὁ μὲν τούτων ἀποβλέπει εἰς τὴν μομφὴν τοῦ ἐν τοῖς ξένοις σχολείοις τελουμένου προσηλυτισμοῦ, καί, δυστυχῶς, τὴν τοιαύτην μομφὴν ἀντὶ νὰ ἀναιρέσωσιν ἐπιδεδειοῦσι σαφέστατα· καὶ, ἀν οὗτος ἀποδεικνύηται ὁ προσηλυτισμὸς ἐνεργούμενος, ἡ Καθολικὴ Ἐπιθεώρησις τῆς Σμύρνης ἢ τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἐξ ἧς διευθύνεται τὸ περιοδικόν, οὐδαμῶς ἔχει δίκαιον ἵνα ἐπιτεθῇ κατὰ τῆς ἐγκυκλίου καὶ τῶν ἀπολυσάντων αὐτὴν· δύναται νὰ φρονῇ, καθὼ Καθολική, ὅτι τὰ ὑπὸ τῶν καθολικῶν μοναχικῶν ταγμάτων διευθυνόμενα σχολεῖα λειτουργοῦσι κάλλιστα. Ἀλλ' ἀν οἱ συντηροῦντες τὰ σχολεῖα τῶν ὀρθοδόξων φρονῶσιν ἐπίσης ὅτι ταῦτά εἶναι ἄριστα καὶ τὰ μόνα δυνάμενα χορηγῆσαι τὴν πάτριον παίδευσιν ἀνεπηρέαστον, εὐνοτερεῖ καὶ χριστιανικήν, οὐδαμῶς ἀπαιτοῦνται. Εὐρωπαῖος ὀπλομάτης ἢ ὁμησιογράφος, ὡς λέγουσι γράφων ἐν τῇ «Βερολινείᾳ Ἡμερησίᾳ» περὶ τῶν μέσων, ἅτινα διατιθέασι τὰ εὐρωπαϊκὰ ἔθνη πρὸς διάδοσιν ἐν Ἀνατολῇ τοῦ πολιτισμοῦ αὐτῶν, καὶ κυριώτερον τοιοῦτο μέσον εὑρίσκων τὰ σχολεῖα, παρατηρεῖ καὶ αὐτὸς ὅτι πρὸ πεντηκονταετίας περίπου τὰ τῆς παιδείας ἐν Ἀνατολῇ διέκειντο μὲν ἐν κακῇ καταστάσει, μόνα δ' ἱδρύματα παιδευτικὰ ἦσαν ἐν τῷ τουρκικῷ κράτει τὰ ὑπὸ μοναχικῶν καθολικῶν ταγμάτων καὶ προτεσταντικῶν ἱεραποστολῶν διατηρούμενα σχολεῖα· «ἀλλ' ἤδη τὰ πράγματα μεγάλην ὑπέστησαν μεταβολὴν ὑπὸ τὴν ἐποψιν ταύτην, ἀρότου αἱ πλεῖσται τῶν ἐν Ἀνατολῇ θνικοτήτων κατήρτησαν ἰδίον ἑκάστη σύστημα ἐκπαιδεύσεως, ἕλληνες δὲ καὶ ἀρμένιοι, αἱ δύο δῆλον οὖν ἐπικρατέστεραι ἐν τῷ χριστιανικῷ τῆς Ἀνατολῆς πληθυσμῷ ἐθνικότητες, ἔχουσι νὸν ἰδια σχολεῖα πανταχοῦ, λειτουργοῦντα καλῶς». Ἐὰν δὲ ἐν τοῖς σχολείοις τούτοις ἑκάστη τῶν ἐν τῷ τουρκικῷ κράτει θνικοτήτων θεωρῇ καθήκον τὴν διδασκαλίαν τοῦ ἰδίου δόγματος τῆς τε γλώσσης καὶ τῆς ἱστορίας αὐτῆς καὶ τῆς ὑπὸ πᾶσαν ἐποψιν γνώσεως τῶν χωρῶν, ἀς οἰκοῦμεν, πρέπει νὰ ἐπιβάλλῃ μὲν τὴν εἰς τας ἰδίας σχολὰς φοίτησιν, νὰ ἀποτρέπῃ δὲ ἀπὸ φοιτήσεως εἰς σχολὰς ξένας, ὅπου οὔτε αὐτῇ οὔτε ἐκείνῃ διδάσκεται, ἤ, ἀν διδάσκηται, ἡ διδασκαλία παρέχεται μετὰ τοσαύτης ἀνακριβείας καὶ γλισχρότητος, ὥστε ἰσοῦται τῷ μηδενί.

Οὔτε ἡ Καθολικὴ τῆς Σύρου, οὔτε οἱ ἐν τῇ «Terre Sainte» τῶν Παρισίων τοσοῦτον ἀγενῶς καὶ σκαιῶς γράφοντες, ὥστε ν' ἀποκλείωσι τὴν μετ' αὐτῶν λογικὴν καὶ εὐγενῆ συζητησιν, οὐδαμῶς δύνανται ν' ἀρνηθῶσιν ὅτι χωλαίνει λίαν ἐξόχως ἡ ἐν ταῖς καθολικαῖς ἐν Ἀνατολῇ σχολαῖς διδασκαλία τῆς ἑλληνικῆς ἱστορίας καὶ γλώσσης καὶ τῆς γεωγραφίας ἡ· νοῦν μεμεστωμένον, ἀλλὰ τὸν ἀνήλικον παῖδα, εἰς τὸν ὁποῖον μόνον ὁ ἀγράμματος καὶ ὁ ἀμαθής, ὁδς δ' εἴπεῖν, καὶ ὁ ἰδιώτης —κατὰ τὴν παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ἕλλησι καὶ τοῖς γάλλοις σημασίαν— δύνανται ν' ἀνακαλύψωσιν ἐλευθερίαν ἰδεῶν καὶ πεποιθήσεων.

Εὔτυχῶς ὁ «Βησσαρίων» τῆς Ῥώμης, συνειδὼς καὶ τὸ ἄτοπον τῆς ἐν τοῖς σχολείοις ἐγκλείσεως ἐν ἡμέραις ἑορτῶν, φρονίμως συνίστησι τὴν ἐλευθέραν ἔξοδον κατὰ τὰς μεγάλας ἑορτάς, ἤθελεν εἶναι δὲ καλὸν εἴπερ ἐκωλύετο πρὸ πολλοῦ καὶ τὸ μερολήπτικὸν ἔθος ἐν τισι καθολικοῖς σχολείοις τοῦ παρέχειν βαθμοὺς ἐν τοῖς μαθήματι ἀναγνώσεως σχετικοῖς εἰς ἐκείνους τῶν ὀρθοδόξων μαθητῶν, ὅσοι δι' οἱονδήποτε λόγον φοιτῶσι τακτικῶς, οἱονεὶ καθολικοί, κατὰ τὰς κυριακὰς ἐν τῷ ναῷ τῆς καθολικῆς σχολῆς.

Ταῦτα πάντα τὰ γινόμενα κακῶς καὶ ἀνευαγγελικῶς, καθὼ διχασμὸν μεταξὺ χριστιανῶν εἰσάγοντα, ἐπιβάλλουσι παντὶ πνευματικῷ ἀγγελῷ, συναίσθησιν ἔχοντι τοῦ καθήκοντος, τὴν ἔκδοσιν ἐγκυκλίου ὄχι μόνον ἀπαγορευτικῶν, ἀλλὰ καὶ ἐπιτιμητικῶν· οὐδ' ἀγνοοῦσιν ἡ Καθολικὴ τῆς Σύρου καὶ οἱ συντάκται τῆς «Terre Sainte» ὅτι οὗτος ἐφρόνουν καὶ φρονοῦσι πᾶσαι αἱ ἀρχέγονοι Ἐκκλησίαι τῆς Ἀνατολῆς αἱ στερρῶς τῶν πατρίων ἐγόμεναι, αἱ τε ὀρθόδοξοι καὶ αἱ ἀπὸ τῆς ὀρθοδόξου, κακῇ μοίρᾳ, ἀπεσχισμέναι Ἐκκλησίαι τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Ῥωμανίας, καὶ ἑτέρων μερῶν καὶ αὐτὴ ἡ τῶν ἀδελφῶν ἀνατολικῶν ἀρμενίων τὰς σκέψεις ταύτας ἐλέγχουσ συνεμερίσθησαν.

Ὁ δεύτερος λόγος τῶν καθολικῶν τῆς Σύρου περὶ τῆς προσηλύξεως ἡμῶν τῶν ὀρθοδόξων ἀπὸ τῆς ἐπιθορμῆς, οὕτως εἰπεῖν, τῶν ἐκ Γαλλίας ἐκδιωχθέντων μοναχικῶν ταγμάτων φαίνεται ἡμῖν παράδοξος, διότι οὐδέποτε προσέγομεν εἰς ἐλατρία καὶ αἰτίας ταύτης ἡ ἐκείνης τῆς πράξεως, ἀλλ' εἰς τὴν πρᾶξιν καὶ τὸ γεγονός. Προσέχομεν εἰς τὸν ἐκ τοῦ ἐμφανοῦς καὶ λάθρα τελούμενον προσηλυτισμόν. Βεβαιωθήτωσαν οἱ γράφοντες ἐν τοῖς καθολικοῖς φύλλοις ὅτι «ἡ μία ποίμνη καὶ ὁ εἷς ποιμὴν» τοῦ σωτηρίου ῥήματος, ὁ φρονοῦσι δῆθεν πληροῦμενοι διὰ τῆς εἰς ἀνηλίκους παρεχομένης ὑπὸ καθολικῶν μοναχῶν διδασκαλίας, ἐτεὼν ἔλθῃ τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου γενήσεται βεβαίως οὐχὶ ὑπ' αὐτῆς, οὔτε διὰ τῶν σοφισμάτων τῆς «Καθολικῆς Ἐπιθεωρήσεως», οὔτε διὰ τῶν ἀπὸ τοῦ Τιβέρεως ἀπολυομένων ἑκάστοτε δεκρέτων καὶ βουλλῶν. Ἐκείνος, Ὅστις, πρὸς ἀπόπειραν τῆς ἡμετέρας σπουδῆς τε καὶ πίστεως, δοκιμάζει τὴν πίστιν, τὴν ἐλπίδα καὶ τὴν ἀγάπην τῶν εἰς Αὐτὸν πιστευόντων, Ὅστις τὴν ὀρθοδόξιαν οὐκ ἀτέκμαρτον εἴασε, κατὰ τὴν πρώτην Μητροφάνους τοῦ Κριτοπούλου, γραφήσεται τὰ μέσα τῆς ἑνότητος. Ἀπὸ ταύτης ὅμως ἀπέχουσιν αἱ μέθοδοι αἱ ἐχρῶντο αἱ ἐν τοῖς σχολαῖς καὶ ἐν τῷ προσηλυτισμῷ ὁ λόρδ γνωμέναι ἐπὶ ἀνηλίκων καὶ ἀμορφώτων. Ἐπὶ ἐκείνου τοῦ καιροῦ θέλουσι δοκιμηθῇ αὐτὰ τὰ προσηλυτικὰ παρανέοντα τοῦ κυμ διδόναι τὴν ὀδὸν ἡμῶν ἑτέρου καὶ ἀν συμφέοντα ἡμῶν εἶναι ἀλλοτρίῳ».

Η ΕΝ ΤΟΙΣ ΓΥΜΝΑΣΙΟΙΣ ΣΠΟΥΔΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

Αἱ περὶ τούτου γνῶμαι τοῦ διασήμου Γερμανοῦ φιλολόγου
ΒΙΛΛΑΜΟΒΙΤΣ ΜΑΙΛΕΝΔΟΡΦ

Κατὰ τὴν ὑπὸ J. Bidez ἐν τῇ Revue de l'instruction publique en Belgique δημοσιευθεῖσαν ἀνάλυσιν.

(Βλ καὶ προηγούμενον φύλλον τοῦ «Ἀγῶνος»).

Ἀλλὰ καὶ ἡ ποίησις τῶν Ἑλλήνων εἶναι ἄξιον νὰ ἐμπνεῦ τὴν ἡμετέραν. Μὴ ἀντιγράφωμεν ὅμως. διὰ τοῦτο τὰς εἰκόνας, αἵτινες ἀποτελοῦσι τὸ κάλλος αὐτῆς. Μελετῶμεν μᾶλλον τὸ μυστήριον τῆς συνθέσεώς των, ἵνα διδαχθῶμεν νὰ πλάτωμεν νέας διὰ τοῦ ὀλικοῦ τῶν νεωτέρων γλωσσῶν κατὰ τας αὐτὰς μεθόδους. Ἀντὶ δὲ νὰ ἐπαναλαμβάνωμεν τὰς ὁμηρικὰς παραβολὰς, ἐπίθετα, συνθῆμα ἐννοίας κενὰ δι' ἡμᾶς, μελετήσωμεν ἐν τῇ Ἰλιάδι τὴν τέχνην τῆς ἀναλύσεως τῶν περιγραπτέων σκηνῶν, τῆς δι' ἐκάστην ἐξάρασις τῶν χαρακτήρων, οἵτινες ζωντοτέραν θὰ κατασταθῶσιν τὴν αἰσθησιν τῆς κινήσεως καὶ τῆς ζωῆς. Αἱ περιγραφαὶ τοῦ *Τηλεμάχου*, ἐπὶ παραδείγματι, ἀπέγουσι πολὺ πλειότερον τῆς φυσικότητος τοῦ Ὁμήρου ἢ αἱ τοῦ Φλωβὲρ καὶ τοῦ Γκωτέ. Μὴ ἀποπειρᾶθωμεν νὰ συνθέσωμεν γαλλιστὶ στροφὴν τινα κατ' Ἀλκαῖον ἢ σαπφικὴν, ἀλλ' ἐπιδιωξωμεν ἐν τοῖς στίχοις καὶ τοῖς ρυθμοῖς ἡμῶν παραβολὰς παραγούσας τὸ αὐτὸ ἀποτέλεσμα. Χρησιμοποιήσας ἐν τοῖς λυρικοῖς αὐτοῦ ὄρθμασι τοὺς μύθους τοῦ ἡμετέρου μεσαίωνος καὶ τὰς πηγὰς τῆς ἡμετέρας μουσικῆς προσήγησεν ὁ Βάγνερ πλειότερον τὸν Λίσχύλον, ἢ ὅσον θὰ προσήγγιζεν ὁ συγγραφεὺς *Προμηθέως* τινὸς μετὰ χοροῦ, ἐὰν πέντε πράξεσι καὶ μετὰ μιᾶς μόνον εἰκόνος.

Καί, ὡς πάντοτε, οὐδὲν παρέγει πλείονα πρακτικὰ πλεονεκτήματα ἢ ἡ πρὸς τὴν ἀλήθειαν ἐπάνοδος. Ἀσφαλῶς ἡ σπουδὴ τῆς ἑλληνικῆς παύει φανομένη ἐν δυσαρμοστίᾳ πρὸς τὸ σύγχρονον πνεῦμα, παύει οὖσα οἱονεὶ μωρὸς τύπος τελετῶν καταργηθείσης θρησκείας. Καθ' ὃν χρόνον τὰ πάντα εἰρωνεύονται ἐξ ἱστορικῆς ἀπόψεως, τὸ ἐκπαιδευτικὸν τοῦτο εἶδος θὰ μείῃ βιώσιμον. θὰ προσφρμοσθῇ πρὸς τας συγχρόνους ἀνάγκας. Κεῖ οἱ ἀρχαῖοι θὰ ὑπερισχύσωσιν. Ἀντὶ δὲ ἀγιαστρίου συγκαζόμενον ἄνευ θρησκευτικῆς θέρμης καὶ ἄνευ πίστεως, θὰ καταλάβωσι θέσιν μεταξὺ τῶν ζώντων καὶ τὸ ζωὴν ἔχον ἐνεργεῖ.

Συγκάκι ἀπαιτοῦσιν ὑπὲρ τῶν καθηγητῶν ἐλευθερίαν ἐνεργείας, σεσδιον ἐλεύθερον εἰς τὰς διαφόρους αὐτῶν διξιότητας. Ὁ προβαλλόμενος νέος σκοπὸς εἶς τὴν διδασκαλίαν τῆς ἑλληνικῆς θὰ συνεπαγῇ κατὰ τοῦτο ὡρίλμον μεταβολή. Ὁ ἀρεσκόμενος εἶς τὴν φιλολογικὴν κριτικὴν διδάσκαλος δὲν θὰ ἀπολέσῃ δσας καὶ πρότερον εἶχεν εὐκαιρίας εἰς ἐνάσκησιν των κλίσεών του. Ὁ δὲ προσέχων τὸν νοῦν πλειότερον εἰς τὴν πραγματικότητα ἢ μᾶλλον εἰς τὴν ἱστορικὴν σημασίαν τῶν ἔργων θὰ δυνηθῇ νὰ ἀριθῇ εἰς τὰς ἰδίας αὐτοῦ ἕξεις χωρὶς νὰ ἐλαττωσῇ τὴν σπουδαιότητα τῶν μαθημάτων του.

Οἱ ἐνεστῶτες χρόνοι εἶναι χρόνοι ὑπερεναισθησίας· νῦν ὁ μαθητὴς τίθεται καθ' ὑπερβολὴν εἰς πειρασμὸν νὰ βλέπῃ ἔξω τοῦ παραθύρου κατὰ τὴν διδασκαλίαν τῶν ἑλληνικῶν καὶ τῶν λατινικῶν. Διὰ τῆς ὑμετέρ

ΤΑ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ

Τὸ καθ' ὅλην τὴν Εὐρώπην ἐπικρατοῦν ψύχος ἐνέσκηψεν, εἰ καὶ ἐν ἐλάσσονι βαθμῷ, δριμὺ καὶ ἐν Ἑλλάδι. Τὰ πλεῖστα τῶν ὀρέων τῆς Ἑλλάδος ἐλευκάνθησαν ὑπὸ τῶν χιόνων, χιόνες δ' ἐκάλυψαν ὡσαύτως καὶ τὰ πεδία τῆς Βοιωτίας καὶ τῆς Θεσσαλίας. Ἄξιον παρατηρήσεως εἶναι, ὅτι ὁ χειμὼν ἐφέτος ἤρχισε πρωϊμώτατος, ἀπὸ τοῦ δευτέρου σχεδὸν μηνὸς τοῦ φθινοπώρου, πρωτοφανὴς δὲ εἶναι ἡ σταθερότης αὐτοῦ. Ἀπὸ τῆς 26 Ὀκτωβρίου ὁ οὐρανὸς σχεδὸν ἀδιαλείπτως καλύπτεται ὑπὸ μολυβδοχρόων νεφελῶν καὶ ἡ νοσταλγία τοῦ ἡλίου εἶναι ζωηροτάτη εἰς πάντας ἡμᾶς τοὺς μεσημβρινοὺς τὰ γνήσια τέκνα τοῦ φωτὸς καὶ τῆς θερμότητος, τὰ ὀξύχολα καὶ εὐερέθιστα καὶ γοργότατα ἐπαναπίπτοντα εἰς ἀληθινὴν ραστώνην καὶ νωχέλειαν. Ὁ δυσάρεστος οὗτος καιρὸς δὲν φαίνεται ἐν τούτοις δυσμενὴς εἰς τὴν γεωργίαν.

* * *

ΕΙΣ ΤΑΣ ΑΘΡΟΑΣ διοικητικὰς μεταβολὰς, εἰς ἃς προέβη ἡ νέα κυβέρνησις, συμπεριελήφθη καὶ ἡ παῦσις τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Διδασκαλείου Ἀθηνῶν κ. Χαρ. Παπαμάρκου. Ἀπίστευτον θὰ φανῇ εἰς τοὺς μὴ ἀναγνόντας ἰδίοις ὄμμασι τὸ διάταγμα τῆς ἀπολύσεως, ὅτι τοῦτο φέρει τὴν ὑπογραφὴν τοῦ νέου ὑπουργοῦ, τοῦ ἱπποτικοῦ καὶ γενναίου κ. Ρώμα. Ἡ παῦσις αὕτη τοῦ κρατίστου τῶν ἐν Ἑλλάδι παιδαγωγῶν, τοῦ ἐπὶ εἰκοσαετίαν ὑπηρετήσαντος τὴν Ἑλλάδα ἐν Μακεδονίᾳ, τοῦ ἀνέκτιμήτους προσενεγκόντος ὑπηρεσίας ἐπὶ εἰκοσαετίαν ὡσαύτως εἰς τὴν ἐκπαιδευτικὴν πρόοδον τοῦ ἐλευθέρου βασιλείου, ὑπομιμνήσκει ἡμῖν τὴν ὀρθότητα τῶν γνωμῶν τῶν μεμψιμοιρούντων καὶ ἀπαισιοδοξούντων περὶ τῆς τύχης τοῦ βασιλείου τούτου, διότι ἀκριβῶς ἡ παῦσις αὕτη ἐπαναφέρει ἐν πλήρει ἰσχύει τὰ ἄγρια πολιτικὰ πάθη τὰ πρὸ εἰκοσαετίας, τὰ ἀγνοοῦντα τί ἐστι δίκαιον, τὰ περιφρονοῦντα τὴν σημασίαν τῆς ἠθικῆς, τὰ καθιστῶντα τὸ κράτος ὄργανον ποταπωτάτων ἐκδικήσεων καὶ φιλοδοξιῶν ἐλεεινοτάτων. Τὸ ἄριστον τῆς ἀρετῆς τῶν διδασκάλων καὶ τῆς ἱκανότητος ἐν γένει μέτρον εἶναι τῶν μαθητῶν ἡ ἐκτίμησις. Ἵνα δὲ μάθωσι καὶ οἱ ἀγνοοῦντες τί ἐστι Χαρ. Παπαμάρκος ἀρκεῖ νὰ γνωρίσωμεν αὐτοῖς, ὅτι τὴν ἡμέραν καθ' ἣν ἐν τῷ Διδασκαλείῳ Ἀθηνῶν γνωσθείσης τῆς παύσεως τοῦ διευθυντοῦ οὗτος ἀπεχαιρέτισε τοὺς μαθητάς του διά τινος τῶν προσλαλιῶν ἐκείνων, αἵτινες ἀποτελοῦσι μάθημα μᾶλλον ἢ ἀποχαιρετισμόν, οἱ ὑπερεκατὸν εἴκοσι τρόφιμοι τοῦ διδασκαλείου Ἀθηνῶν, τέκνα πάσης γωνίας τῆς Ἑλλάδος κατελήφθησαν ὑπὸ λυγμῶν αὐτόχρημα σπαρακτικῶν ἐπὶ τῷ ἀποχωρισμῷ ἀπὸ τοῦ πεφιλημένου των διδασκάλου. Ὁμοίαν ζημίαν ὑπέστη ἡ στοιχειώδης ἐν Ἑλλάδι ἐκπαίδευσις διὰ τῆς ἀπολύσεως τοῦ Γεν. Ἐπιθεωρητοῦ καὶ Τμηματάρχου τῆς κατωτάτης ἐκπαιδεύσεως κ. Φιλίππου Γεωργαντᾶ. Τοιαῦται ἀπολύσεις ἀποδεικνύουσιν ἐπίσης, ὅτι ἡ νέα γενεὰ τῶν πολιτευομένων φιλοδοξεῖ ἐνίοτε νὰ ὑπερακοντίζῃ τὰ ἁμαρτήματα γηραιοτέρων πολιτικῶν. Τοιοῦτοι διοικήσεως τρόποι μόνον τὸν οἶκτον ἢ μᾶλλον τὴν ἀποθάρρυνσιν τῆς σωφρονούσης τοῦ ἔθνους μερίδος προκαλοῦσιν.

* * *

ΕΙΣ ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ τῆς Παιδείας ὑπεβλήθησαν παρὰ τῶν ἐφόρων τῶν Ἀρχαιοτήτων κατάλογοι τῶν ἀρχαιολογικῶν συλλογῶν, ἃς ἐπιβλέπουσιν. Διὰ τοῦ μέτρου τούτου τὸ ὑπουργεῖον σκοπὸν ἔχει νὰ καθορισθῇ ἡ εὐθύνη ἑκάστου ἐφόρου, ἐν περιπτώσει ἀπωλείας ἢ βλάβης τινὸς τῶν ἐν τῇ δικαιοδοσίᾳ του ὑπαγομένων ἀρχαίων κειμηλίων.

* * *

ΥΠΟ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗΣ Ἑταιρείας ἀπεφασίσθη ἡ ἔκδοσις ἐν ἰδιαιτέρῳ τεύχει μετὰ καλλιτεχνικῶν φωτοτυπιῶν πάντων τῶν ἐν τῷ βυθῷ τῶν Ἀντικυθήρων ἀνευρεθέντων ἀρχαίων κειμηλίων. Ἐν τῷ τεύχει τούτῳ θὰ συμπεριλαμβάνωνται αἱ γνῶμαι τῶν διαφόρων ξένων καὶ Ἑλλήνων ἀρχαιολόγων περὶ τοῦ χαλκίνου ἀγάλματος τοῦ συγκολληθέντος ὑπὸ τοῦ Γάλλου καλλιτέχνου Ἀνδρέ, τὸ ὁποῖον κατ' ἄλλους μὲν εἶναι Ἑρμῆς, κατ' ἄλλους δὲ Περσεὺς καὶ κατ' ἄλλους Ἔφηβος. Πρὸς τὸν σκοπὸν δὲ τοῦτον ἀπηγορεύθη καὶ ἡ φωτογράφησις τοῦ χαλκίνου τούτου ἀριστουργήματος εἰς πάντας ἀνεξαιρέτως καὶ εἰς αὐτὴν ἀκόμη τὴν Διεύθυνσιν τῶν Ταχυδρ. καὶ Τηλεγράφων, ἥτις προὐτίθετο νὰ ἐκδώσῃ εἰκονογραφημένα ταχυδρομικὰ δελτάρια.

* * *

ΔΙΑ Β. Δ. δημοσιευθέντος τῇ 30 τοῦ λήξαντος μηνὸς ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς ηὐδόκησε νὰ διορίσῃ ὑπασπιστὰς Αὐτοῦ τὸν κ. Δούκαν Βακάλογλουν, ἀντισυνταγματάρχην τοῦ πυροβολικοῦ, Κωνσταντῖνον Μηλιώτην ἐπίλαρχον καὶ Εὐστράτιον Πίσσαν λοχαγὸν τοῦ μηχανικοῦ, ἅπαντας ἐκ τῶν ἀρίστων ἀξιωματικῶν τοῦ ἑλληνικοῦ στρατοῦ. Ἡ ἐπιτυχὴς αὕτη ἐκλογὴ τοῦ βασιλέως ἐπεκροτήθη ὁμοθύμως ὑπὸ τῆς κοινωνίας. Ἡ διάρκεια τῆς ὑπηρεσίας τῶν νέων ὑπασπιστῶν ὡρίσθη τριετής.

* * *

ΤΗΝ παρελθοῦσαν Πέμπτην μετὰ μεσημβρίαν συνεκροτήθη ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ καταστήματος τῆς Γεωργικῆς Ἑταιρίας ἡ ἐτησία συνέλευσις τῶν ἑταίρων, εἰς ἣν παρέστησαν 80 ἐν ὅλῳ τοιοῦτοι ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ δευτέρου ἀντιπροέδρου κ. Α. Ζαΐμη, πρώην πρωθυπουργοῦ. Ἐκ τῶν παρισταμένων διεκρίνοντο βουλευταὶ τραπεζῖται, ἐπιχειρηματίαι καὶ ἐπιστήμονες.

Κατὰ πρῶτον ὁ Γεν. Γραμματεὺς τῆς Ἑταιρίας κ. Βαμπᾶς ἀνέγνωσε τὴν διεξοδικωτάτην λογοδοσίαν τῶν πεπραγμένων κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος. Ἐκ τῆς λογοδοσίας ταύτης προκύπτει ὅτι τὰ ἔσοδα τοῦ ἔτους ἐκείνου ἀνῆλθον εἰς 162,891 δραχμάς, εἰς τὰς ὁποίας προστίθενται καὶ 5,414 δραχμαὶ ἐκ δωρεῶν εἰς εἴδη πρὸς τὴν ἑταιρίαν, τὰ δ' ἔξοδα ἀνῆλθον εἰς 27,651 δραχμάς.

Ἐκτὸς τοῦ ποσοῦ τούτου ἐδαπανήθησαν καὶ 10,000 περίπου δραχμ. δι' ἐγκαταστάσεις, τουτέστι προμήθειαι γεωργικῶν ἐργαλείων, σπόρων κτλ. Μένουν ἑπομένως ὡς ἀποθεματικὸν κεφάλαιον 73,637 δραχμαί. Ἐκ τούτων 45 χιλ. εἶνε κατατεθειμέναι εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν ἐντόκως ἐπὶ μίαν ἑξαετίαν, προερχόμεναι ἐκ δωρεῶν τοῦ Βασιλέως καὶ τῶν ὁμογενῶν κ. κ. Εὐγενίδου καὶ Κοριαλενίου.

Κατόπιν ἀναφέρεται ἐν τῇ ἐκθέσει, ὅτι ἐκ τῶν πρώτων ἀσχολιῶν τῆς Ἑταιρίας ὑπῆρξε καὶ ἡ ἀνάπτυξις καὶ ἡ ὤθησις διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς σηροτροφίας, ἥτις ἐπετελέσθη κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος διὰ τῆς διανομῆς εἰς ἀγροτικὰς καὶ ἀστικὰς ἀπόρους οἰκογενείας βομβυκοσπόρου ἐκλεκτῆς ποιότητος ἀξίας 4500 δραχ. Ἡ κατά τι ὑποστήριξις τῆς σηροτροφίας ἐγένετο καὶ διὰ τῆς συστάσεως 20 ἐν ὅλῳ ἐπιτροπῶν εἰς τὰς κυριωτέρας πόλεις τοῦ Κράτους, αἱ ὁποῖαι εἰργάσθησαν μετὰ παραδειγματικοῦ ζήλου καὶ ἀφοσιώσεως.

Εἰς τὰς ἐπιτροπὰς ταύτας ἔλαβον μέρος 300 ἐν ὅλῳ κυρίαι ἀνήκουσαι εἰς τὴν καλὴν κοινωνίαν τῶν πόλεων ἐκείνων. Ἐκ τῶν ἐπιτροπῶν δὲν εἰργάσθησαν αἱ τοῦ Βόλου καὶ τῆς Κύμης.

Ἐδαπανήθησαν ἐπίσης 1000 δραχμαὶ διὰ τὴν κατασκευὴν καλαμωτῶν καὶ 700 δρ. διὰ τὴν χορηγίαν βοηθημάτων εἰς ἀπόρους ἀγροτικὰς οἰκογενείας. Ἐν γένει τ' ἀποτελέσματα ὑπῆρξαν κάπως ἐνθαρρυντικά.

Ἡ Ἑταιρία δὲν εἰργάσθη μόνον διὰ τὴν σηροτροφίαν, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν ἵδρυσιν γεωργικῶν συνδέσμων, ἀποφασίσασα νὰ ἱδρύσῃ πέντε τοιούτους. Ἐπὶ τοῦ παρόντος ἵδρυσεν ἕνα μόνον ἐν Λαμίᾳ ἐπὶ γαιῶν, ἃς ἐδώρησεν ὁ κ. Προβελέγγιος. Ἐκεῖ ἵδρυσε σπορεῖον, δενδροκομεῖον, εἰς τὸ ὁποῖον ὑπάρχουν νῦν 50,000 μορέαι. Ἐλπίζεται δ' ὅτι βραδύτερον, μετὰ τρία ἴσως ἔτη, ὁ ἀριθμὸς οὗτος τῶν μορεοδένδρων θέλει τριπλασιασθῇ. Ἐὰν μάλιστα ἱδρυθῇ καὶ τὸ ἐν σχεδίῳ μέγα ἐν Χαλανδρείῳ δενδροκομεῖον ὁ ἀριθμὸς τῶν μορεῶν θέλει ἀνέλθει εἰς 500,000. Εἰς τὴν πρόοδον τῶν ἐργασιῶν τοῦ γεωργικοῦ τούτου συνδέσμου συνετέλεσε πολὺ καὶ ὁ Νομάρχης Σπανίδης, ὅστις παρέσχε πάντοτε τὰ μέσα δι' αὐτόν.

Κατόπιν ἀνεκοίνωσεν, ὅτι κατὰ τὸ προσεχὲς ἔτος ἐψηφίσθη ὑπὸ τῆς Ἑταιρίας ὁ προϋπολογισμός, οὗτινος τὰ μὲν ἔσοδα ὡρίσθησαν εἰς 206 χιλ. δραχ. τὰ δ' ἔξοδα εἰς 106,150 δραχ.

Μετὰ ταῦτα εἶπεν ὅτι ἡ Ἑταιρία εὑρίσκεται εἰς διαπραγματεύσεις μετὰ μεγάλου ἐν Λουβλίνῳ τῆς Ἀγγλίας ἐργοστασίου λιπασμάτων διὰ τὴν προμήθειαν τοιούτων ἀπ' εὐθείας ὑπὸ τῆς Ἑταιρίας χάριν τῶν ἐν Ἑλλάδι καλλιεργητῶν, εἰς τοὺς ὁποίους εἶναι ἄγνωστα ταῦτα κατὰ τὸ πλεῖστον. Ἐφέτος ἐπίσης ἡ Ἑταιρία θὰ ἐπιδιώξῃ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς μελισσοκομίας, ἱδρυομένου ἐν Ἀττικῇ μεγάλου μελισσοκομείου, τὸ ὁποῖον θὰ διευθύνῃ ἐπιστήμων μελισσόκομος μετακαλούμενος ἐξ Ἰταλίας.

Ἐπίσης θὰ ἐπιδιωχθῇ ἡ ἀνάπτυξις τῶν ἐργατικῶν κτηνῶν, ἰδίᾳ δὲ τῶν ἡμιόνων. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον θέλει γίνει προμήθεια ἐπιβητόρων ἐξ Εὐρώπης.

Μετὰ ταῦτα ἀνεγνώσθη ἡ ἔκθεσις τῆς ἐξελεγκτικῆς ἐπιτροπῆς, ἥτις ἀνεῦρε εἰς πολὺ καλὴν κατάστασιν τὰ τῆς διαχειρίσεως τῆς Ἑταιρίας.

Μετὰ ταῦτα ἀνεκοινώθη, ὅτι ὁ Βασιλεὺς εὐηρεστήθη νὰ ὀνομάσῃ ἀντιπρόεδρον τῆς Ἑταιρίας εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ ἀποβιώσαντος Στεφάνοβικ τὸν ἐν Ὀδησσῷ μέγαν ἐθνικὸν εὐεργέτην κ. Γ. Μαρασλῆν.

Ἐπίσης ἀνεκοινώθη, ὅτι ὁ Βασιλεὺς διώρισεν ἀντιπρόεδρον τὸν κ. Π. Καλλιγᾶν, συμβούλους δὲ τοὺς κ. κ. Κ. Καραπάνον, Ἀνδρ. Καμπᾶν καὶ Π. Χαροκόπον. Γενομένης δὲ μυστικῆς ψηφοφορίας, ἐξελέγησαν σύμβουλοι οἱ κ. κ. Ραϊνόλδος Δημητριάδης, Σωκρ. Ξανθόπουλος, Χαρ. Προβελέγγιος, Ἀθ. Πετσάλης, Ι. Σισίνης, Γ. Κουλουμόπουλος καὶ Β. Χριστοδουλόπουλος. Ἐλεγκτὴς δὲ ὁ κ. Π. Κουτσαλέξης.

* * *

Ο ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ Ῥιτσιώτης Γαριβάλδης, ὁ διὰ τῶν ἀνδρείων αὐτοῦ ἐρυθροχιτώνων γενναίως πολεμήσας ἐν Δομοκῷ ὑπὲρ τῶν ἑλληνικῶν δικαίων, ἀπαντῶν εἰς εὐχαριστήριον γράμμα τοῦ προεδρείου τῆς ἑταιρείας «Ἑλληνισμοῦ» διὰ τὰς ἐν τῷ εὐρωπαϊκῷ τύπῳ φιλελληνικωτάτας περὶ τῆς Μακεδωνίας δηλώσεις ἔγραψε πρὸς τὸν Πρόεδρον τοῦ «Ἑλληνισμοῦ» κ. Ν. Καζάζην τὴν ἑπομένην ἐπιστολήν:

Παρακαλῶ ὑμᾶς, κ. Πρόεδρε, τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον καὶ ὅλην τὴν Ἑταιρίαν ὁ «Ἑλληνισμὸς» νὰ δεχθῆτε τὰς εἰλικρινεστέρας μου εὐχαριστίας διὰ τὰς εὐμενεῖς ἐκδηλώσεις τὰς ἐν τῇ ἐντίμῳ ὑμῶν ἐπιστολῇ ὑπὸ ἡμερομηνίαν 31 Ὀκτωβρίου, τὴν ὁποίαν χθὲς μόλις ἔλαβον.

Ἡμεῖς οἱ ἐθελονταὶ τοῦ Ἐρυθροῦ Χιτῶνος διατηροῦμεν πάντοτε θερμὴν καὶ εἰλικρινῆ τὴν φιλίαν πρὸς τὴν ὑμετέραν μεγάλην πατρίδα καὶ ἀκράδαντον τὴν πίστιν πρὸς τὰς τύχας της.

Τὸ μικρὸν ἡμῶν ὑπὲρ τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἔργον θὰ τελειώσῃ μόνον ὅταν θὰ σᾶς βοηθήσωμεν νὰ ἐμπήξετε τὴν κυανόλευκόν σας ἐπὶ τοῦ θόλου τῆς Ἁγίας Σοφίας, οὐχὶ ὡς ἐκδήλωσιν ἰσχύος, ἀλλ' ὡς σημεῖον ἐλευθερίας καὶ δικαιοσύνης δι' ὅλους τοὺς λαοὺς τοῦ Αἵμου, ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ.

Τὸ ὄνειρον τοῦτο θὰ ἐματαιοῦτο διὰ πονηρὸς τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν ἡ Μακεδονία ἤθελε καταληφθῇ ἀπὸ ἄλλην Δύναμιν ἐπὶ οἱαδήποτε προφάσει ἄνευ τῆς ἐπισήμου συμμετοχῆς τῆς Ἑλλάδος.

Ἡ Ἑλλὰς ἔλαβε κατὰ τὸ 1897 πολὺ σκληρὸν μάθημα, γνωρίσασα τί σημαίνει νὰ ἐμπιστεύεταί τις εἰς τὸ ἔργον μιᾶς διπλωματίας πάντοτε ἐχθρικῶς πρὸς τοὺς λαϊκοὺς πόθους διακειμένης.

Ἂς ἐγερθῇ ἡ Ἑλλὰς σήμερον ὡς εἷς ἄνθρωπος καὶ ἂς διακηρύξῃ ὅτι ἀπὸ τοῦδε καὶ εἰς τὸ ἑξῆς δὲν θὰ ἐπιτρέψῃ ἄλλας κατακτήσεις ὑφ' οἱανδήποτε ἀφορμὴν—διότι τοῦτο παρασκευάζεται διὰ τῆς σημερινῆς βουλγαρικῆς ἐξεγέρσεως—ἐν τῇ χερσονήσῳ τοῦ Αἵμου, ἐὰν προηγουμένως δὲν ἐξασφαλισθῇ τὸ μέλλον τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς ἐν τῇ Ἀνατολῇ, συγχρόνως δὲ—ἐὰν πρέπει νὰ διατηρηθῇ ἡ φαινομενικὴ ἀκεραιότης τῆς ὀθωμανικῆς αὐτοκρατορίας—ὅπως ὅλαι αἱ ἀλύτρωτοι ἑλληνικαὶ χῶραι τεθῶσιν ἐν τῇ σφαίρᾳ τῆς ἐπιρροῆς τοῦ Ἑλληνικοῦ Βασιλείου.

Ἀλλὰ τοῦτο θὰ τὸ ἐπιτύχητε μόνον δι' ἐξεγέρσεως δραστηρίας καὶ θορυβώδους.

Ἡ ὕπαρξις τῆς πατρίδος σας δὲν εἶνε ἀναγκαία διὰ τοὺς πολιτικοὺς σκοποὺς τῶν Δυνάμεων ὅλως τοὐναντίον ἡ ὕπαρξίς της καὶ αἱ δίκαιαι ἀπαιτήσεις εἶνε ἐμπόδια εἰς πολλὰς ἀπληστίας. Κινηθῆτε λοιπὸν ἐφ' ὅσον ὑπάρχῃ ἀκόμη καιρός.

Βεβαιώσατε δὲ τὴν ἑλληνικὴν νεότητα, ὅτι διατηροῦμεν πάντοτε θρησκευτικῶς τοὺς ἐρυθροὺς χιτῶνας τοὺς ὁποίους μᾶς ἐνεπιστεύθησαν αἱ μητέρες καὶ αἱ ἀδελφαί των καὶ ὅτι μὲ αὐτοὺς πάλιν ἐνδεδυμένοι εἰς κάθε πεδίον μάχης ὅπου θὰ μάχωνται ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος, θὰ εὑρεθῶσι πάντοτε οἱ ἐθελονταὶ τοῦ Δομοκοῦ.

Δεχθῆτε τὰ αἰσθήματα τῆς εἰλικρινοῦς μου φιλίας καὶ πιστεύσατε, ὅτι εἶμαι πάντοτε ὁ πιστός σας.

3 Δεκεμβρίου 1902.

ΡΙΤΣΙΩΤΗΣ ΓΑΡΙΒΑΛΔΗΣ

* * *

Η ΟΡΚΙΣΙΣ τῶν νέων ὑπουργῶν κ. Ἀντ. Ζυγομαλᾶ, τῆς Δικαιοσύνης, καὶ Κ. Καραπάνου τῶν Ναυτικῶν ἀντὶ τῆς Πέμπτης, ὡς ἐσφαλμένως ἀνεγράψαμεν ἐγένετο τὴν Παρασκευὴν 29 Νοεμβρίου.

* * *

Η ΚΟΜΗΣΣΑ ΡΙΑΝΚΟΥΡ ἀπὸ τῆς παρελθούσης Παρασκευῆς ἐκτήσατο καὶ τυπικῶς τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ λέγηται Ἑλληνίς, διότι ὅτι ἦτο Ἑλληνὶς καὶ νοῦν καὶ καρδίαν δὲν ἦτο ἄγνωστον εἰς τοὺς ἔχοντας τὴν τιμὴν νὰ τὴν γνωρίζωσιν. Συνοδευομένη ὑπὸ τοῦ κ. Στεφ. Δραγούμη μετέβη εἰς τὴν Νομαρχίαν, ἔνθα ἔδωκε τὸν ὅρκον πίστεως πρὸς τὴν πατρίδα.

Η ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Γνωστοποιεῖ ὅτι,

κατετέθη παρ' αὐτῇ τὸ ἀπαιτούμενον ποσὸν διὰ τὴν πληρωμὴν τοῦ τοκομεριδίου λήξεως 1/9 Ἰανουαρίου 1903 τῶν ἑξῆς ἐθνικῶν δανείων:

α')	Δάν.	1881	5 ο/ο	πρὸς	φρ.	χρ.	4.—
β')	»	1884	5 ο/ο	»	»	»	4.—
γ')	»	1887	4 ο/ο	»	»	»	4.30
δ')	»	1893	5 ο/ο	»	»	»	2.50
ε')	»	1893	4 ο/ο	»	»	»	10.—

Ἀθήνησι, τῇ 27 Νοεμβρίου 1902

(Ἐκ τοῦ γραφείου)

ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ

Δεκαπενθήμερον Εἰκογραφημένον Περιοδικόν.

Διευθυντὴς καὶ Ἰδιοκτήτης

ΚΙΜΩΝ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ

Συνδρομαὶ προπληρωτέαι:

Ἐσωτερικοῦ ἐτησία δρ. 25	Ἐξωτερικοῦ ἐτησία φρ. 25
» ἑξάμηνος » 13	» ἑξάμηνος » 13

Ἀθῆναι 18 ὁδὸς Φιλελλήνων.

Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου Π. Δ. Σακελλαρίου.

Λάβωμεν μάλιστα μεταξὺ τῶν ὡρισμένων ὕφος ἐχόντων ἔργων τὰ φαινόμενα ὡς εὐκολώτερον ἀποδοτέα ἐν ξένῃ γλώσσῃ, τὰς φιλοσοφικὰς πραγματείας τοῦ Πλάτωνος· μόνον ὁ μηδέποτε ἀποπειραθεὶς νὰ μεταφράσῃ αὐτὸ θὰ ὑποθέσῃ εὐκατόρθωτον νὰ δώσῃ διὰ τοῦ νεωτέρου λόγου τὰς ἀρετὰς τῆς ἑλληνικῆς περιόδου, τῆς ἐλευθερίας, τῆς εὐκάμπτου τῆς ζωντανῆς, μεστῆς σαρκασμοῦ ὡς λεπτοτάτη καὶ οἰκειοτάτη συζήτησις ἢ—τοῦθ' ὅπερ εἰς τὸ αὐτὸ καταλήγει, διότι ἡ οὐσία δὲν δύναται νὰ χωρισθῇ τοῦ τύπου—ὅτι ἔσται δυνατὸν νὰ διατηρηθῇ εἰς τὴν πορείαν τῆς σκέψεως τὸ παρασύρον βάδισμα τῆς διαλεκτικῆς τοῦ Πλάτωνος. Ἡ γαλλικὴ μετάφρασις θὰ ἀποβῇ στρυφνή, ἀφῃρημένη καὶ ὀγκηρά, δύσκαμπτος καὶ συρραπτὴ καί, ἵνα καλλιτέρόν τι ὑποθέσωμεν, θὰ ἔχῃ τὴν ῥητορικὴν μεγαλοπρέπειαν τοῦ Cousin ἢ τὴν ὁμαλὴν ἠρεμίαν τοῦ Saisset.

Ἀλλ' ὑπερβολικαὶ θὰ φανῶσιν αἱ ἀξιώσεις αὗται καὶ οἱ νεωτεριστὰ θὰ δειχθῶσιν εὐδιάθετοι διὰ τὸν φόβον τῆς ἑλληνικῆς εἰς μεταφράσεις ἀναπήρους καὶ ἠλιθίας, οἷαι αἱ τεχνουργούμεναι σήμερον κατὰ δωδεκάδας. Μὴ διὰ τῶν μεταφράσεων δὲν ἐνήσκησαν τὴν ἐπίδρασιν αὐτῶν ὁ Ὅμηρος, ὁ Πλάτων, ὁ Ἀριστοτέλης, ἡ Βίβλος, οἱ Βέδαι, ὁ Δάντης, ὁ Σαιξπῆρος, ὁ Γκαῖτε, ὁ Κάντιος;

Ὅπως ἐξελέγξῃ τις τὸ σύνολον τῶν ἰσχυρισμῶν τούτων ἀπαιτεῖται ἐκτάκτως βαθεῖα γνῶσις τῆς ἱστορίας τῶν φιλολογιῶν καὶ τῆς βιογραφίας τῶν λογογράφων, γνῶσις, ἧς νῦν στεροῦνται ἴσως καὶ αὐτοὶ οἱ εἰδικοί. Τὸ δ' ἐπ' ἐμοὶ αἱ ἀτελεῖς γνώσεις μου πολλάς μοι διδουσιν ἀφορμὰς ἐπιφυλάξεων καὶ περιορισμῶν.

Καὶ πρῶτον μὲν πρέπει νὰ χωρίσῃ τις ἐν τῇ ἐρεύνῃ τοῦ ἐνταῦθα ἀπασχολοῦντος ἡμᾶς ζητήματος τοὺς νεωτέρους καὶ πρὸ πάντων τοὺς συγχρόνους φιλοσόφους.

Καὶ ἐὰν ἀπεδείχθη — εἰ καὶ δὲν μοι φαίνεται βεβαιωμένον — ὅτι ὁ Ἔγκελ λ. χ. χρεωστεῖ εἰς τὴν γαλλικὴν μετάφρασιν τοῦ Véra, ἢ ὁ Κάντιος εἰς τὰς τοῦ Tissot καὶ de Barni πᾶσαν τὴν ἐν γαλλοφώνοις χώραις ἐπίδρασιν του, οὐδὲν τοῦτο θὰ προεδίκαζε περὶ τοῦ ζητήματος τῶν ἑλληνικῶν. Καὶ ἐάν, ἵνα εἰς μείζονα παραχώρησιν προβῶμεν, ἡ ἐν Γερμανίᾳ ἐπίδρασις τοῦ Σαιξπήρου ὠφέλετο ὅλη εἰς τὴν ἐξαιρέτως δόκιμον μετάφρασιν τοῦ Σχλέγκελ, τὸ ἐκ τούτου ἐξαγόμενον συμπέρασμα δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ ἐφαρμοσθῇ εἰς τὰς ἀρχαίας φιλολογίας.

Προκειμένου περὶ ἔργων ἀνηκόντων εἰς ζώσας γλώσσας, ἡ γλῶσσα τοῦ μεταφραστοῦ καὶ ἡ τοῦ συγγραφέως ἔχουσι τὸ αὐτὸ πνεῦμα, τὸ τῶν νεωτέρων χρόνων· ὁ τρόπος τοῦ σκέπτεσθαι, τοῦ αἰσθάνεσθαι, τοῦ ἐκφράζεσθαι ἐν τῇ μιᾷ τῶν γλωσσῶν τούτων δὲν διαφέρει πλειότερον ἢ ὅσον διαφέρει μεταξὺ τῶν ποιητῶν τοῦ αὐτοῦ ἔθνους. Παραδεχθῶμεν ὡσαύτως, ὅτι ἡ ἐπίδρασις τοῦ Ἀριστοτέλους ἔσχεν οὕτω σωτηριώδη ἀποτελέσματα, ὅτε οἱ σχολαστικοὶ ἀνεγίνωσκον αὐτὸν ἐν λατινικαῖς μεταφράσεσιν, ὅσον καὶ ὅτε ἐπανῆλθον εἰς τὸ κείμενον τῆς ἀρχικῆς γλώσσης· ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ λησμονηθῇ, ὅτι εὐκολώτερον εἶναι νὰ μεταφράσῃ τις ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς εἰς τὴν λατινικὴν ἢ νὰ ἀποδώσῃ τὰ διανοήματα τοῦ Ἀριστοτέλους ἐν τῇ γαλλικῇ ἢ ἐν τῇ ἀγγλικῇ. Πρόκειται δέ, ἐπαναλαμβάνομεν καὶ αὖθις, περὶ ἔργων φιλοσοφικῶν, ἐν οἷς τὸ ὕφος κέκτηται δευτερεύουσαν σημασίαν καὶ ἅτινα σύγκεινται κατὰ μέγα μέρος ἐξ ἐπιστημονικῶν θεωριῶν καὶ τεχνικῶν ὅρων.

Ἀλλ' ἐνταῦθα ἐνδιαφέρουσιν ἡμᾶς οἱ κυριώτατοι ἀντιπρόσωποι τῆς ἑλληνικῆς λογοτεχνίας, οἱ ἐν πεζῷ ἢ ἐμμέτρῳ λόγῳ καλλιτέχναι.

Περὶ τούτων δὲ χρειαζόμεθα ἀκριβῆ γεγονότα ἀποδεικνύοντα, ὅτι ἤσκησαν τὴν ἐπίδρασιν διὰ τῶν μεταφράσεων ὅτι οἱ γενικοὶ καὶ πάγιοι χαρακτῆρες τῶν μεγάλων ἔργων ἀπεβήσαν οὕτω καταληπτοὶ ἐν ταῖς μεταφράσεσιν ὅσον καὶ ἐν τῷ πρωτοτύπῳ· ὅτι ὁ Ὅμηρος ἐν τῇ μεταφράσει τῆς *ἐθνικῆς βιβλιοθήκης* (Bibliothèque nationale) καὶ ὁ Πλάτων ἐν τῇ τῆς *Συλλογῆς* τοῦ *Charpentier* (Collection Charpentier [1]), ὅτι πᾶσαι αἱ παραποιήσεις αὗται τοῦ Gron καὶ τῆς Dacier, ἃς ἐκμεταλλεύονται τὰ βιβλιοπωλεῖα «ἀντίγραφα ἐστερημένα ψυχῆς καὶ ζωῆς, σκελετοὶ λιπόσαρκοι» δύνανται νὰ ἀρκέσωσιν εἰς τὸν ἄνθρωπον ἐν παντὶ χρόνῳ καὶ τόπῳ.

Ὡμολογημένον εἶναι, ὅτι δύναταί τις περὶ ἔργου τινὸς προκειμένου νὰ κρίνῃ χωριστὰ τὴν οὐσίαν καὶ τὸν τύπον. Οὐδένα κίνδυνον παρέχει ἡ διάκρισις αὕτη, ἐὰν πρόκειται περὶ ἀσημάντου ἔργου, ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ γεννήσῃ ἀτατηλὸς ἰδέας. Ἡ μαγεία τοῦ ὕφους τοῦ Πλάτωνος καὶ ἡ λαμπρότης τῶν διανοημάτων του δὲν εἶναι ὡσεὶ δύο στοιχεῖα ἐντελῶς χωριστέα. Ἀλλὰ πολλὰ περὶ τούτων θὰ ἠδύνατό τις νὰ εἴπῃ. Παραδεχθῶμεν μάλιστα, ὅτι ἡ διατριβὴ τοῦ Prins οὐδὲν ἔχει τὸ ὑπερβολικόν. Ἐνταῦθα πρόκειται νὰ μάθωμεν, ἐὰν αὕτη ἔχει ὑπὲρ ἑαυτῆς τὸ παρελθόν. Ἀλλ' ὁσάκις ὁ Πλάτων ἢ ὁ Ὅμηρος ἤσκησαν πραγματικήν τινα ἐπίδρασιν, πολυάριθμοι ἑλληνισταὶ ἀναγίνωσ